

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор на НХА – проф. Георги Янков

**ПРАВИЛНИК
ЗА ДЕЙНОСТТА НА НАЦИОНАЛНАТА ХУДОЖЕСТВЕНА АКАДЕМИЯ**

Правилникът е разработен в разделите:

- I. Общи положения
- II. Структура на Националната художествена академия
- III. Органи на управление на Националната художествена академия
- IV. Структура и организация на учебния процес
- V. Функции и структура на системата за оценяване и поддържане качеството на обучение в НХА
- VI. Академичен състав
- VII. Студенти, докторанти и специализанти
- VIII. Имущество и финанси на НХА
- IX. Нормативи за академичната заетост на щатния научно-преподавателски състав в НХА
- X. Допълнителни и заключителни разпоредби

Текстовете на Правилника за дейността на Националната художествена академия са съобразени с настъпилите изменения и допълнения в Закона за висшето образование до м. февруари 2020 година и други нормативни документи за висшето образование в Република България.

София, 2020

**РАЗДЕЛ I
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

С този правилник се уреждат функциите, задачите, устройството и дейността на Националната художествена академия (НХА).

- I. Националната художествена академия е специализирано висше училище по изобразителни изкуства, което дава висше академично образование с образователно-квалификационните степени „бакалавър“, „магистър“ и образователната и научна степен „доктор“.
- II. Националната художествена академия е създадена със закон при IX Обикновено Народно събрание, утвърден с Указ № 4 от 6.II.1896 година на Княз Фердинанд.
- III. Националната художествена академия е специализирано бюджетно висше училище със статут на юридическо лице и е разпоредител на кредитите по изпълнението на бюджета. Има

самостоятелна разплащателна сметка, собствен печат и автономност в рамките на Закона за висшето образование. Настоящият Правилник регламентира основните направления в дейността на Националната художествена академия като център за:

- Подготовка на специалисти в областта на изящните и приложните изкуства, дизайна, изкуствознанието и реставрацията, и на учителски кадри по изобразително изкуство;

- Усъвършенстване и повишаване на квалификацията и следдипломна специализация на български и чуждестранни специалисти в областта на изящните и приложните изкуства, дизайна, изкуствознанието и реставрацията;

- Научни изследвания и художествено творчество по методика и теория на образованието във всички области на изобразителните изкуства;

- Подготовка на чуждестранни граждани по специалностите и специализациите в Националната художествена академия;

- Осъществяване и поддържане на международни контакти и обмен на преподаватели и студенти със сродни висши училища;

- Организиране на дейности с цел финансово подпомагане на Националната художествена академия и решаване на социални проблеми на преподаватели, служители и студенти;

- Осъществяване на методическо ръководство в областта на изящните и приложните изкуства, дизайна, изкуствознанието и реставрацията, и на учителски кадри по изобразително изкуство;

- **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Развитие на академичен състав съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Закона за висшето образование (ЗВО).

РАЗДЕЛ II

СТРУКТУРА НА НАЦИОНАЛНАТА ХУДОЖЕСТВЕНА АКАДЕМИЯ

Чл. 1. Структурата на НХА включва основни и обслужващи звена и филиал.

Чл. 2. (изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.) Основните звена в структурата на НХА са факултетите, които функционират постоянно и се създават с решение на Министерския съвет по предложение на Общото събрание на НХА.

(2) **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Обслужващите звена са ателиетата, научноизследователските лаборатории и кабинети, общоакадемичните отдели: учебно-методически; финансово-счетоводен; международен; административно-правен; стопански; рекламно-информационен; кариерен център, библиотека; музейна сбирка, галерия, фотолаборатория, звена за културни, спортни и други дейности. Те осигуряват материално-техническата база, изпълнението на учебните планове и програми за подготовка на специалисти, както и изпълнението на научноизследователска, творческа и стопанска дейност.

(3) **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Филиалът на НХА в гр. Бургас е териториално изнесена структура, който се създава с решение на МС, по предложение на АС, след акредитация от НАОА.

(4) **(приета с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Във Филиала, по ал. 3, се обучават студенти по специалности от състава на факултетите.

(5) **(приета с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Дейността на Филиала, по ал. 3, се регламентира от Правилник за устройството и дейността на филиала, издаден на основание на настоящия Правилник.

Чл. 3. (изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.) Националната художествена академия има два факултета: Факултет за изящни изкуства (ФИИ) и Факултет за приложни изкуства и дизайн (ФПИД).

(2) **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** ФИИ включва девет катедри: „Живопис“, „Стенопис“, „Скулптура“, „Графика“, „Книга, илюстрация, печатна графика“, „Плакат и визуална комуникация“, „Изкуствознание“, „Рисуване“ и „Психология на изкуството, художествено образование и общообразователни дисциплини“ – със следните специалности: „Живопис“, „Стенопис“, „Скулптура“, „Графика“, „Книга, илюстрация, печатна графика“, „Плакат и визуална комуникация“, „Изкуствознание“, „Теория и практика на художественото образование“.

(3) **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** ФПИД включва десет катедри: „Резба“, „Керамика и дизайн на порцелан и стъкло“, „Сценография“, „Текстил – изкуство и дизайн“, „Метал“, „Индустриален дизайн“, „Рекламен дизайн“, „Дизайн за детската среда“, „Моден дизайн“ и „Реставрация“ – със следните специалности: „Резба“, „Керамика“, „Сценография“, „Текстил – изкуство и дизайн“, „Метал“, „Индустриален дизайн“, „Рекламен дизайн“, „Дизайн на порцелан и стъкло“, „Дизайн за детската среда“, „Моден дизайн“ и „Реставрация“.

(4) **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Като териториално изнесена структура, Филиалът на НХА провежда обучение на студенти в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“, за които НХА има акредитация.

Чл. 4. Постоянно действащите звена на факултетите – катедрите, се образуват с решение на Академичния съвет. Тяхната дейност се регламентира с правила, приети от Академичния съвет и утвърдени от ректора.

(2) Постоянните звена работят във взаимодействие, без да са в структурна подчиненост едно на друго. Взаимодействието между отделните звена осигурява изпълнението на плана за подготовка и повишаване на квалификацията на специалистите и условията за научни изследвания.

(3) **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Постоянните звена са създатели на интелектуални и стопани на материални ресурси. На договорна основа те могат да предоставят права върху интелектуалните и материални ресурси на временни колективи.

Чл. 5. Временни структури за творческа, изследователска и стопанска дейност се създават с решение на Академичния съвет в зависимост от възникналите изисквания, за което се издава заповед, подписана от ректора.

РАЗДЕЛ III

ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА ХУДОЖЕСТВЕНА АКАДЕМИЯ

Чл. 6. Органи за управление на Националната художествена академия са Общото събрание, Академичният съвет и Ректорът.

Чл. 7. Висш колективен орган за управление на Националната художествена академия е Общото събрание (ОС).

(1) Структурният състав на Общото събрание и процедурата за избирането на неговите членове се определят от ЗВО и настоящия правилник.

(2) Общото събрание на Националната художествена академия се състои от представители на академичния състав на основен трудов договор, на административния персонал и на студентите и докторантите от всички нейни звена. Те са:

1. Всички хабилитирани преподаватели, които работят на основен трудов договор са 60 на сто от състава на Общото събрание;

2. Избрани на Събрание на състава на нехабилитираните преподаватели (събранието се провежда в присъствието на зам.-председателя на ОС на НХА), които са 20 на сто от състава на събранието.

3. Избрани на Събрание на състава на студенти и докторанти (събранието се провежда в присъствието на председателя на СС на НХА), които са 15 на сто от състава на събранието.

4. Избрани на Събрание на състава на служителите (събранието се провежда в присъствието на ръководителя на Административно-правния отдел), които са 5 на сто от състава на Общото събрание.

(3) **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Общото събрание се свиква най-малко веднъж в течение на една учебна година: от неговия председател; по решение на Академичния съвет; по искане на ректора или по писмено предложение на най-малко една четвърт от списъчния състав на събранието, формиран по ал. 2. Общото събрание може да се провежда присъствено или в онлайн среда.

(4) **(приета с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Оповестяването на деня, часа и проекта за дневния ред и формата на провеждане на събранието става най-малко 7 (седем) дни преди определената дата за провеждане на събранието.

(5) Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко 2/3 от членовете му, като численият състав се редуцира с броя на отсъстващите лица в отпуск, в командировка, при временна нетрудоспособност, поради бременност, раждане и осиновяване, и за отглеждане на малко дете.

(6) Решенията на Общото събрание се вземат с обикновено мнозинство от присъстващите, с изключение на приемането на Правилника за дейността на Националната художествена академия и промените в него, за което се изисква мнозинство от редуцирания списъчен състав на Общото събрание.

Чл. 8. Основни функции на Общото събрание са:

1. Избира с тайно гласуване за срока на мандата си председател и негов заместник измежду хабилитираните си членове.
2. Общото събрание се представлява от неговия председател. Председателят на Общото събрание представлява висшето училище и по трудовото правоотношение за заеманата от ректора академична длъжност.
3. Приема или изменя Правилника за дейността на Националната художествена академия.
4. Утвърждава и променя структурата на НХА по решение на Академичния съвет.
5. Избира с тайно гласуване ректор и предлага на министъра на образованието и науката сключването на договор по чл. 10, ал. 2, т. 10 от ЗВО.
6. **(приета с решение на ОС от 18.03.2025)** Произнася се по жалби срещу решения на Академичния съвет, взети с тайно гласуване по реда на Правилата за условията и реда за вземане на решения от Академичния съвет с явно и тайно гласуване.
7. Определя числеността на Академичния съвет и избира с тайно гласуване неговите членове.
8. Обсъжда и приема годишния отчет на ректора за състоянието на Националната художествена академия, както и заключителния отчет в края на мандата за периода на управление.
9. Определя броя на членовете на Контролния съвет и избира с тайно гласуване за срока на мандата му председател, зам.-председател и членове на Контролния съвет, които са хабилитирани лица, както и един студент, член на Студентския съвет. Изброените не могат да бъдат членове на Академичния съвет на НХА и се избират за не повече от два последователни мандата.

(2) Контролният съвет:

1. Проверява законосъобразността на изборите за ръководни органи на НХА и нейните основни звена в едномесечен срок от провеждането им и докладва на Академичния съвет за резултатите от проверката.
2. Изготвя становище по проекта за бюджет на НХА и изпълнението му и ги докладва пред Академичния съвет и Общото събрание.
3. Участва в проверките при дисциплинарно уволнение на член на академичния състав или на останалия персонал в НХА;
4. Органите, до които е направено предложение от Контролния съвет, са длъжни да обсъдят и да уведомят Контролния съвет за предприетите мерки в срок от 10 дни от получаването му.
5. Докладва за своята дейност пред Общото събрание най-малко веднъж годишно.
6. Функциите и дейността на Контролния съвет се определят от правилник за дейността му, приет от Общото събрание на НХА.

Чл. 9. (изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.) Съгласно чл. 30 на ЗВО Академичният съвет е орган, който ръководи учебната, научната, творческата, научнопрактическата и стопанската дейности на Националната художествена академия.

(2) Членовете на Академичния съвет се избират от Общото събрание за срок от 4 (четири) години.

(3) Академичният съвет се състои от 27 членове и включва представители на академичния състав, работещи на основен трудов договор в Националната художествена академия, студенти, докторанти и служители, както следва:

1. Хабилитирани преподаватели, които работят на основен трудов договор, са 60 на сто от състава на Съвета;
2. Нехабилитирани преподаватели, които са 20 на сто от състава на Съвета.
3. Студенти и докторанти, които са 15 на сто от състава на Съвета.
4. Служителите са 5 на сто от състава на Съвета.

(4) За нов състав на Академичния съвет се подготвя проектолиста с имената на хабилитирани и нехабилитирани преподаватели, студенти, докторанти и служители – членове на Общото събрание и присъстващи на него. За окончателна се счита проектолистата, в която се взети предвид самоотводите и са направени съответните корекции съгласно броя им.

(5) Гласуването е тайно, като всеки член на Общото събрание, при пълна свобода на волята, загражда с „кръгче“ (O) номера на онези имена в проектолистата, които счита, че трябва да влязат в Академичния съвет. Останалите номера се отбелязват с (X).

1. **(приета с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** За да е валидна бюлетината, трябва да са отбелязани и двете позиции по ал. 5 по всички изборни редове.

2. **(приета с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** При тайно гласуване с бюлетина, съдържаща различни квоти, бюлетината е валидна за квотите без допуснатата грешка по смисъла на т. 1.

(6) **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Общото събрание избира с явно гласуване Комисия по избора, състояща се от 5 или повече членове на Общото събрание.

(7) След преброяването на гласовете комисията класира имената в проектолистата по вишегласие (но при повече от 50% от гласувалите).

(8) Определените квоти се попълват по вишегласие, но не по-малко от 50% + 1 глас от гласувалите. Кандидатите, получили равен брой гласове с последния класирал се в рамките на съответната квота, участват в допълнителен изборен тур, като получилият най-много гласове попълва квотата. Ако отново се окажат двама с равен брой гласове, се провежда балотаж.

(9) **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Ако гласуването за нов състав на Академичния съвет не даде резултат в редовното време, заседанието на Общото събрание не се закрива и се провежда гласуване на урна, запечатана с подписите на председателя и зам.-председателя на Комисията по изборите. Това гласуване се извършва в рамките на следващия работен ден (от 8:30 до 17:00 ч.) и в присъствието на най-малко двама от членовете на Комисията по изборите. След 17:00 ч. председателят и членовете на Комисията по изборите отварят урната, преброяват гласовете и съставят необходимия протокол. Ако и това гласуване не даде резултат, се свиква ново Общо събрание.

(10) **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** При промени в квотите на действащия АС поради: пенсиониране, промяна в академичните длъжности, напускане, оставка, дипломиране на студенти и др., в сила е стандартната процедура за избор на АС на извънредно свикано ОС.

(11) Редовните изборни кампании се провеждат във възходящ ред, като се започва с избор на ръководител на катедра. Всички гласувания могат да се провеждат и електронно, при осигуряване на тайния вот.

Чл. 10. (доп. – 09.03.2011 г., изм. – 13.03.2013 г.) В Академичния съвет по право се включва ректорът. Останалите членове се избират от Общото събрание. Зам.-ректорите, деканите, ръководителите на катедри, председателят на КС, председателят на Студентския съвет и ръководителите на отдели, неизбрани за членове на Академичния съвет, присъстват с право на съвещателен глас.

Чл. 11. Заседанията на Академичния съвет се провеждат в присъствието най-малко на 2/3 от числения му състав. При определяне на кворума по ал. 1 от списъчния състав се изключват лицата в отпуск, в командировка, при временна нетрудоспособност, поради бременност, раждане и осиновяване, и за отглеждане на малко дете, както и членовете на Съвета на настоятелите, които не присъстват на заседанието. Общият брой на тези лица не може да бъде повече от една четвърт от броя на лицата в списъчния състав.

(2) **(приета с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Всички решения се вземат с обикновено мнозинство. Академичният съвет приема правила за условията и реда за вземане на решения чрез тайно или явно гласуване.

(3) Заседанията на Академичния съвет се свикват от ректора, който по право е негов председател. Извънредно заседание на Съвета може да се свика и по писмено искане на най-малко една четвърт от числения състав на Академичния съвет.

(4) Решенията на Академичния съвет се обявяват в сайта на НХА в двуседмичен срок.

(5) Към Академичния съвет могат да се сформират комисии по основни дейности, в които могат да се привличат преподаватели, служители и студенти, които не са негови членове.

(6) Академичният съвет:

1. Определя образователната политика на Националната художествена академия, приема мандатна програма и контролира нейното изпълнение.

2. **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025)** Всяка година приема годишните и окончателния за мандата отчети за резултатите от дейността на Националната художествена академия.

3. Взема решения, съгласно ЗВО, за създаване, преобразуване и закриване на катедри – по предложение на Факултетните съвети, както и на обслужващи звена на Националната художествена академия – по предложение на ректора;

4. **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Гласува предложения за изменение и допълнение на Правилника за дейността на Националната художествена академия и ги предлага на Общото събрание за приемане.

5. Предлага специалностите, формите и степените, по които се провежда обучение, както и броя на приеманите студенти.
6. Утвърждава или променя квалификационните характеристики и учебните планове за подготовка на специалисти по образователните и научната степени в Националната художествена академия.
7. Определя творческата и научната политика на Националната художествена академия и решава основни въпроси на организацията и съдържанието на художественотворческата и научноизследователската дейност.
8. Приема проектопрограмата на Галерийния съвет за всяка следваща година.
9. Определя структурния състав на Общото събрание и организацията за избор на негови членове по предложение на ректора.
10. Определя кадровата политика на Националната художествена академия и приема Правилник за атестиране на преподавателския състав.
11. Избира заместник-ректори и директор на Филиала по предложение на ректора.
12. Взема решения за участие в сдружения с наши и чуждестранни висши училища и организации и други форми на сътрудничество.
13. **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Всяка година приема бюджета на Националната художествена академия и контролира неговото изпълнение чрез утвърждаване на финансовите отчети.
14. **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Всяка година предлага на министъра на образованието и науката размера на таксите за кандидатстване и обучение на студенти и докторанти.
15. Присъжда почетното звание „Доктор хонорис кауза“.
16. Взема решения за създаване, преобразуване или закриване на звена с временен характер, които не са юридически лица.
17. Приема правилници за определени учебни, научни, творчески или научноизследователски и стопански дейности в Националната художествена академия.
18. Утвърждава Правилник на системата на оценяване и поддържане на качеството на обучението и на академичния състав в НХА и осъществява контрол по нейното прилагане и усъвършенстване.
19. Избира Съвета на настоятелите, който се състои от 8 членове. В Академичния съвет с право на глас участват и членовете на Съвета на настоятелите.
20. Одобрява решения за обявяване на конкурси за хабилитирани преподаватели съгласно щатното разписание по предложение на факултетите.
21. На основание ЗРАС функционира като Научен съвет с хабилитирания си състав, утвърждава научни журита по процедурите за провеждане на конкурсите за хабилитация.
22. **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Взема окончателно решение за удължаване на трудовите договори на хабилитирани преподаватели, навършили 65 години, пенсионна възраст,

при условията на Параграф 11 от Закона за висшето образование , след предложение на ФС. Академичният съвет взема решението с обикновено мнозинство, с тайно гласуване.

23. Създава постоянни комисии и временни работни групи като помощни органи на Академичния съвет.

Чл. 12. (изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.) Членовете на Академичния съвет, които не се справят с възложените им задачи, отсъстват безпричинно в 3 (три) поредни заседания на АС, променили са служебното си или учебно положение, грубо са нарушили законността и професионалната етика, се освобождават с решение на Общото събрание преди изтичането на мандата по предложение на Академичния съвет. След това съставът на АС се попълва съгласно чл. 9, ал. 10 и 11 от настоящия Правилник.

Чл. 13. (1) Ректорът и неговите заместници се избират за срок от четири години. Едно лице не може да бъде избрано за повече от два последователни мандата.

(2) **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** За ректор и негови заместници не могат да се избират лица, чиято възраст към датата на избора не позволява да изпълнят поне половината от законоустановения мандат до навършване на 65 години. Ректорът и неговите заместници се освобождават по тяхно желание или могат да бъдат отзовани преди изтичане на мандата с решение на органа, който ги е избрал, прието с мнозинство повече от половината от списъчния му състав.

Чл. 14. Заемане на длъжността „Ректор“ в Националната художествена академия се извършва по следната процедура:

(2) Академичният съвет избира комисия от 3 до 5 членове по издигане на кандидатури за ректор на НХА и определя нейния председател. В 14-дневен срок от избирането на комисията се издигат кандидатури за ректор (хабилитирано лице). Кандидатите могат да бъдат предлагани само при тяхно съгласие от името на факултет, катедра или отделен член на Общото събрание. Всеки предложен кандидат в 7-дневен срок представя платформа за своята бъдеща дейност пред комисията, която я огласява най-малко 7 дни преди провеждането на избора от Общото събрание.

(3) Изборът за ректор се извършва чрез тайно гласуване (с „да“ само за един от кандидатите). За избран се счита този, който получи повече от 50 процента гласове от редуцирания списъчен състав. Ако при първото гласуване нито един от кандидатите не бъде избран, гласуването се повтаря за първите двама кандидати, получили най-много гласове. За избран се счита кандидатът, получил повече гласове.

Чл. 15. Ректорът ръководи цялостната дейност на Националната художествена академия. Той се отчита пред Общото събрание и Академичния съвет и изпълнява следните функции:

1. Ръководи учебния процес, изпълнението на плановете за подготовка и повишаване на квалификацията на специалисти с висше и средно образование, творческите и научни изследвания и др.

2. Представява Националната художествена академия пред официалните власти, правораздавателните органи, други организации и лица в страната и чужбина.

3. Решава окончателно всички въпроси за приемане, отписване, отстраняване и преместване на студенти в друг факултет или ВУ, зачисляването и отчисляването на докторанти и специализанти.

4. По право е член на Академичния съвет и негов председател.

5. Представява Националната художествена академия като работодател на неговите служители, като: сключва Колективен трудов договор и изменя и прекратява трудовите договори с тях; извършва от името на Националната художествена академия и други действия, предвидени от КТ, издава индивидуални актове и заповеди, които са задължителни за всички.

6. В началото на своя мандат ректорът представя пред АС мандатна програма, включваща и система от мерки за изпълнение на политиката за развитие на НХА, която се приема от Академичния съвет. Подготвя и предлага за приемане от Академичния съвет и Общото събрание и годишните и мандатния отчети на Националната художествена академия.

7. Предлага на Академичния съвет кандидатурите на хабилитирани преподаватели за избор на заместник-ректор(и), както и предлага отвода им. Прави предложения за избор от хабилитирания състав на НХА за длъжността „Директор на филиал“, както и предлага отвода му.

8. Изпълнява други функции, произтичащи от законите и от решенията на Академичния съвет или Общото събрание.

9. Утвърждава учебните планове, приети от Академичния съвет.

10. Осъществява контрол върху работата на комисията по приема на проекти, участващи в конкурса за финансиране на присъщата за НХА научна или художественотворческа дейност.

11. **(допълнена на 9.03.2011 г.)** Подписва дипломите за висше образование на завършилите студенти, както и свидетелствата на специализантите, дипломите за получена ОНС „доктор“, свидетелствата за присъдена академична длъжност и Европейско дипломно приложение.

12. Утвърждава годишната натовареност на преподавателския състав в НХА.

13. Подготвя и представя ежегоден отчет до министъра на образованието и науката за изпълнението на задълженията по договора за управление.

14. **(приета с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Изпълнява други функции, произтичащи от законите и от решенията на Академичния съвет или Общото събрание.

(2) (приета с решение на ОС от 18.03.2025 г.) Ректорът сключва с министъра на образованието договор за управление по чл. 10, ал. 2, т. 10 от ЗВО.

Чл. 16. Ректорът изпълнява своите функции лично, както и чрез заместник-ректорите.

Чл. 17. Със заповед на ректора се създава Ректорски съвет за времето на неговия мандат.

Чл. 18. (1) Пълномощията на заместник-ректорите произтичат от длъжностните им характеристики и изрични заповеди на ректора.

(2) (изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.) Заместник-ректорите носят отговорност за осъществяването на функциите си пред ректора и Академичния съвет.

(3) Участват в заседанията на Академичния съвет с право на съвещателен глас, ако не са избрани за негови членове от Общото събрание.

(4) Мандатът на заместник-ректорите приключва заедно с мандата на ректора, който ги е предложил за избор от Академичния съвет.

Чл. 19. Факултетът е основно звено на Националната художествена академия, обединяващо катедри за осигуряване на обучението на студенти по една или група сродни специалности.

Чл. 20. Органи за управление на факултета са: Общото събрание, Факултетен съвет и Декан. Те се избират за срок от четири години и мандатът им не се прекъсва при провеждането на частични избори.

Чл. 21. Структурният състав на Общото събрание на факултета и процедурата за избирането на неговите членове се определят от ЗВО и настоящия Правилник.

(2) Общото събрание на факултета се състои от членовете на академичния състав на основен трудов договор, от представители на административния персонал, студенти и докторанти във факултета.

(3) Общото събрание на факултета е в следния състав:

1. Всички хабилитирани преподаватели, които работят на основен трудов договор във факултета, са 60 на сто от състава на Общото събрание.

2. Избрани на Събрание на нехабилитираните преподаватели от факултета (събранието се провежда в присъствие на зам.-председателя на ОС на факултета), са 20 на сто от състава на Общото събрание.

3. Избрани на Събрание на състава на студенти и докторанти (събранието се провежда в присъствие на председателя на СС на НХА), които са 15 на сто от състава на събранието.

4. Избрани на Събрание на състава на служителите за факултета (събранието се провежда в присъствие на ръководителя на Административно-правния отдел), които са 5 на сто от състава на Общото събрание на факултета.

(4) Общото събрание на факултета:

1. Избира с тайно гласуване за срока на мандата си председател и негов заместник от хабилитираните си членове. ОС на факултета се представлява от неговия председател.

2. Избира с тайно гласуване хабилитирано лице за декан на факултета;

3.(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.) Определя числения състав на Факултетния съвет (ФС) и избира с тайно гласуване неговите членове съгласно настоящия Правилник. При избора на нов ФС и при промяна в квотите на вече избрания ФС се прилагат процедурите по чл. 9, ал. 9, 10 и 11 от настоящия Правилник;

4. Обсъжда и приема годишните и мандатни отчети на декана за преподавателската и творческата дейност във факултета;

(5) Общото събрание на факултета се свиква най-малко веднъж годишно от неговия председател

по решение на Факултетния съвет, по искане на декана или на една четвърт от списъчния му състав.

(6) (приета с решение на ОС от 18.03.2025 г.) Общото събрание на факултета взема решение с обикновено мнозинство.

Чл. 22. Факултетният съвет се състои от не по-малко от 21 членове и не повече от 27 членове, както следва:

1. Хабилитираните преподаватели са 75 на сто от Факултетния съвет.
2. Нехабилитираните преподаватели са 15 на сто от състава на Факултетния съвет.
3. Студенти и докторанти са 10 на сто от състава на Факултетния съвет.

(2) Във Факултетния съвет по право влиза деканът. Ръководителите на катедри участват в заседанията на Факултетния съвет с право на съвещателен глас, ако не са избрани от Общото събрание за членове на съвета.

(3) Членове на Факултетния съвет се избират от присъствалите на Общото събрание членове на факултета.

(4) Решенията на Факултетния съвет се обявяват публично в 10-дневен срок на уебсайта на НХА.

(5) (приета с решение на ОС от 18.03.2025 г.) Факултетният съвет взема решения с обикновено мнозинство.

Чл. 23. Факултетният съвет координира и ръководи дейността на всички постоянни и временни звена на факултета. Неговите основни функции са:

(2) Избира с тайно гласуване заместник-декан по предложение на декана.

(3) Предлага на Академичния съвет:

1. Обявяване на конкурси за академични длъжности;
2. Проекти за създаване, преобразуване или закриване на катедри и обслужващи звена към факултета;
3. Проекти за учебни планове, учебни програми и квалификационни характеристики по степени и специалности.
4. Обсъжда и внася за утвърждаване планове за развитието на академичния състав на факултета;
5. Обсъжда и предлага проекти (при необходимост) за присъщата на факултета художественотворческа, научноизследователска и издателска дейност.
6. Решения за обявяване на конкурси за докторанти и утвърждава плановете за подготовка и научните им ръководители и консултанти.
7. **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Обсъжда и предлага за окончателно решение удължаването на трудовите договори на хабилитирани преподаватели, навършили 65 години, по мотивирано предложение на катедрата. Решението се взема с обикновено мнозинство при тайно

гласуване.

(4) Осъществява процедура за избор на академичните длъжности „асистент“ и „преподавател“.

(5) Предлага на ректора на Националната художествена академия освобождаване от длъжност на членове на академичния състав:

1. Когато не може да им се осигури изпълнението на преподавателска дейност и необходимата заетост или не съществуват възможности за прехвърляне или преквалификация в сродна научна дисциплина.

2. При доказано по установения ред плагиатство в научната и творческата дейност.

3. При две последователни отрицателни атестации.

4. При извършване на провинения, даващи основания за дисциплинарно уволнение.

(6) Утвърждава научно жури, предложено от катедрата, за провеждане на процедури за защита на дисертационни трудове за получаване на ОНС „доктор“.

(7) Прави предложения пред Общото събрание на факултета и/или органите за управление на Националната художествена академия по въпроси, свързани с дейността и състоянието на факултета.

(8) **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Приема предложения за учебните планове и програми на специалностите и предлага на Академичния съвет да ги гласува.

(9) **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Приема индивидуалните планове на докторанти, специализанти и студенти.

(10) **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Обсъжда и приема резултатите от атестирането на членовете на академичния състав на факултета и ги предлага на ректора на Националната художествена академия за решение.

(11) Одобрява предложения за привличане в учебния процес на изявени специалисти от практиката, учени и изтъкнати творци от страната и чужбина по реда на чл. 52 ал.5 от ЗВО. Един път годишно взема решение за покана на хонорувани преподаватели по учебния план.

(12) (Отменена с решение на ОС от 18.03.2025 г.)

(13) Приема годишния отчет за преподавателската, научната и художественотворческата дейност във факултета.

Чл. 24. Деканът и неговият заместник се избират за срок от 4 години и за не повече от два последователни мандата.

(2) **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** За декани и заместник-декани не могат да бъдат избирани лица, чиято възраст към датата на избора не позволява да изпълнят поне половината от законоустановения мандат до навършване на 65 години. Деканите и заместник-деканите се освобождават по тяхно желание или могат да бъдат отзовани преди изтичане на мандата с решение на органа, който ги е избирал, прието с мнозинство повече от половината от списъчния му състав.

Чл. 25. Заемането на длъжността „Декан“ в Националната художествена академия се извършва по процедурата, описана в чл. 14, ал. 1 и ал. 2 на настоящия Правилник.

Чл. 26. Деканът на факултета е председател на Факултетния съвет и ръководи цялостната дейност на факултета. Той изпълнява следните функции:

1. Осигурява изпълнението на учебния процес за подготовка на специалисти с висше образование във всички образователно-квалификационни степени и образователната и научна степен „доктор“.
2. Решава всички студентски въпроси за специалностите от факултета, прави предложения пред ректора съгласно правомощията си.
3. Представява факултета пред ректора, Академичния съвет, пред други български и чуждестранни организации чрез пълномощия, определени от ректора.
4. Предлага на Факултетния съвет кандидатури на хабилитирани лица за длъжността „Заместник-декан“.
5. Подписва съвместно с сектора дипломите за завършено висше образование в различните образователно-квалификационни степени и всички документи, произтичащи от решенията на Общото събрание и Факултетния съвет.
6. Съгласува и контролира годишната натовареност на преподавателския състав на факултета.

Чл. 27. (изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.) Филиалът на НХА в гр. Бургас е териториално изнесена структура, който се създава с решение на МС, по предложение на АС, след акредитация на НАОА.

(2) **(приета с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Във Филиала се обучават студенти по направление, за което НХА е акредитирана.

(3) **(приета с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Филиалът има най-малко 10-членен академичен състав на основен трудов договор, като хабилитираните лица към висшето училище четат за всяка специалност не по-малко от 70 на сто от лекционните курсове.

(4) **(приета с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Съставът, структурата и органите за управление на Филиала се определят от Академичния съвет на НХА в Правилника на Филиала.

(5) **(приета с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Филиалът се ръководи и представлява от директор, който е хабилитирано лице и се избира от Академичния съвет с мандат четири години.

Чл. 28. Катедрата е учебно-научно звено на факултета, което осъществява учебната, художественотворческата и научноизследователската дейност по една или група сродни дисциплини. Органи за управление на катедрата са Катедреният съвет и Ръководителят на катедрата.

(2) Ръководителят на катедрата е лице, хабилитирано в съответното научно направление на катедрата. Той не може да бъде лице, чиято възраст към датата на избора не позволява да изпълни поне половината от законоустановения мандат до навършване на 65 години.

(3) Ръководителят на катедрата се избира с тайно гласуване за срок от 4 години и за не повече от

два последователни мандата от Катедрения съвет, като изборът се утвърждава от Факултетния съвет. Длъжността се заема по основен трудов договор, сключен с ректора на НХА.

Чл. 29. Катедреният съвет се състои от членовете на академичния състав в катедрата, които са на основен трудов договор.

(2) Основни функции на Катедрения съвет:

1. Обсъжда и предлага на Факултетния съвет кадровото осигуряване на дисциплините в учебния план.

2. Обсъжда и приема решения относно съдържанието, организацията и резултатите от учебния процес.

3. Разработва учебната документация за подготовка в двете образователно-квалификационни степени „бакалавър“ и „магистър“, образователната и научна степен „доктор“ и специализант.

4. Решава допускането до редовна дипломна защита на студенти. Не допуска онези от тях, чиито разработки не отговарят на художественотворческите, технически критерии на специалността и нарушения в авторското право, както и при неспазване на определените от Катедрения съвет срокове преди защита.

5. Изготвя предложения за финансовите планове на катедрата за всеки семестър поотделно. Разполага със и разпределя предоставените бюджетни средства с цел подобряване на учебната, творческата и научноизследователската работа.

6. Провежда обсъждания на дисертации при условие, че в състава на катедрата има най-малко 5 хабилитирани лица или доктори на науките. При необходимост съставът се допълва с членове на Факултетната комисия по качеството и/или от сродни специалности. Прави предложение за избор на научно жури за откриване на процедура по защита на дисертациите.

7. Прави предложения пред Факултетния съвет за обявяване на конкурси за академични длъжности и осъществяване на избор за асистент и преподавател;

8. Обсъжда и предлага за одобряване на Факултетния съвет индивидуалните планове на дипломантите, докторантите и студентите в ОКС „магистър“, завършили други професионални направления. Прави предложение за избор на научни ръководители с приоритет от академичния състав на НХА на новозачислените докторанти.

9. Осигурява целесъобразното ползване на материалната база.

10. Обсъжда и предлага творчески командировки, специализации и други форми за повишаване на професионално-творческата квалификация на преподавателите от катедрата.

11. **(приета с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Прави предложения за удължаване на трудовите договори на хабилитирани преподаватели, навършили 65 години по реда на & 11 от ЗВО.

(3) **(приета с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Катедреният съвет взема решение с обикновено мнозинство. По т. 11 от ал. 1 предложенията се приемат с тайно гласуване.

Чл. 30. Ръководителят на катедрата ръководи и отговаря за цялостната дейност на катедрата. Той

изпълнява следните основни функции:

1. Председателства Катедрения съвет.
2. Ръководи и контролира учебната, художественотворческата и научноизследователската работа и всички други дейности на катедрата.
3. Отчита дейността си пред Катедрения съвет.
4. Подписва финансовата документация във връзка с отчетността и следи за изпълнението на фонд „Развитие“ на катедрата.
5. Представява катедрата пред всички инстанции в НХА в рамките на своите правомощия.
6. Прави предложения за отпуски, стимулиране и санкциониране на преподавателския и учебно-помощния състав пред Катедрения съвет.
7. Подписва изходящата кореспонденция на катедрата в рамките на НХА.

Чл. 31. Ректорът, деканите, техните заместници и директорът на Филиала, ръководителите на катедри, както и членовете на Академичния, Факултетните и Контролния съвети могат да бъдат освободени по тяхно желание или отзовани преди изтичане на мандата с решение на органа, който ги е избрал, прието с мнозинство повече от половината от списъчния му състав.

- (2) При освобождаване на ректор, декан и ръководител на катедра се провежда нов избор в срок до един месец. За този период ръководителят изпълнява функциите си.
- (3) За местата на освободените по ал. 1 членове на Академичния, Факултетните и Контролния съвети се провеждат частични избори преди следващите заседания на съответния орган.

РАЗДЕЛ IV

СТРУКТУРА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 32. Националната художествена академия организира и провежда обучение след завършено средно образование в три степени:

1. Образователно-квалификационна степен „бакалавър“ със срок на обучение 4 години;
2. **(пром. на 13.03.2013 г.)** Образователно-квалификационна степен „магистър“ със срок на обучение от 2 до 5 семестъра (в зависимост от учебния план, професионалното направление и кредитите, отразени в дипломата за висше образование, ОКС „бакалавър“) след придобита ОКС „бакалавър“ или ОКС „магистър“ със срок на обучение 10 семестъра след средно образование;

Образователна и научна степен „доктор“ след придобита ОКС „магистър“ със срок на обучение: 3 години за редовно обучение, до 3 години за обучение със самостоятелна форма на подготовка, 4 години за задочно обучение.

- (2) За оценка на придобитите по време на обучението знания и умения на студентите НХА осигурява и система за натрупване и трансфер на кредити. Системата за натрупване и трансфер на кредити се основава на ЗВО (60 кредита за учебна година или 30 кредита за семестър),

разпределени по учебни дисциплини и/или модули съгласно учебния план на специалността и образователно-квалификационната степен. Кредитите отразяват минималния обем задължения, които студентите трябва да изпълнят по дадена дисциплина или модул като част от общите задължения, необходими за успешно завършване на една учебна година или семестър. По всяка дисциплина кредитите се формират от хорариум от лекции и от практически и семинарни упражнения, самостоятелна работа (в лаборатории, библиотеки, курсови, домашни работи и други), положени изпити и други форми на оценяване, определени от НХА. Кредити могат да се присъждат и за участие в практика и за защитена курсова или дипломна работа, когато тези дейности са част от учебния план. Кредитите се присъждат на студенти, които са завършили успешно съответната учебна дисциплина и/или модул чрез полагане на изпит или друг начин на оценяване.

1. СТРУКТУРА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС В ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННАТА СТЕПЕН „БАКАЛАВЪР“

Чл. 33. В образователно-квалификационната степен „бакалавър“ могат да се обучават лица, които отговарят на изискванията на Правилника за прием на студенти в НХА и са приети след успешно издържан кандидатстудентски конкурс по реда на тяхното класиране.

Чл. 34. Академичният съвет утвърждава за всяка учебна година по кои от специалностите ще се извършва приемане на студенти и предлага на МОН утвърждаване на броя на студентите за обучение, финансирано от държавата.

(2) Обучение по нова специалност се организира с решение на Академичния съвет при условията, упоменати в Закона за висшето образование.

Чл. 35. В рамките на всяка специалност се извършва специализираща професионална подготовка на студентите чрез задължителни и избираеми дисциплини.

Чл. 36. Квалификационната характеристика на завършилия ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ е първичен основен документ, който определя целите на подготовката, методите и средствата за тяхното постигане. В нея се отразяват обхватът и равнището на професионалните знания и умения, които трябва да се придобият и областите на бъдещата професионална реализация на завършилите висше художествено образование.

(2) Квалификационните характеристики на завършилия ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ се приемат последователно от съответния Факултетен съвет, от Академичния съвет и се утвърждават от ректора.

Чл. 37. Учебният план на всяка специалност е основен документ, в който се определят: формата на обучение, продължителността на обучение и други дейности (практики, подготовка за дипломиране, дипломни защиты), наименованието на учебните дисциплини, хорариумът и кредитите на всяка дисциплина, разпределен по семестри и по вид на учебните занятия (лекции, упражнения и др.), продължителността на времето за подготовка за дипломиране, броят и формата на дипломните защиты.

(2) Учебният план на всяка специалност се съставя, като се съблюдават задължителните държавни критерии и изисквания за получаване на диплома за завършено висше образование и придобита квалификация, и утвърдените от Академичния съвет нормативи за:

1. Съотношението между хорариума на дисциплините от специалността, общоакадемичните художествени дисциплините и теоретични дисциплини;
2. Съотношението между хорариума на задължителните и избираемите дисциплини;
3. Максималната аудиторна семестриална учебна заетост на студентите, диференцирана по курсове;
4. Продължителността на практиките, времето за подготовка за дипломиране. Академичният съвет утвърждава учебните дисциплини и техните хорариум и кредити, които задължително се включват в учебните планове за всички специалности.

(3) **(приета с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Академичният съвет утвърждава учебните дисциплини и техните хорариум и кредити, които задължително се включват в учебните планове за всички специалности.

(4) В НХА всички студенти имат възможност за придобиване на втора специалност „Теория и практика на художественото образование“ в рамките на ОКС „бакалавър“. Обучението е с продължителност 4 учебни години.

1. Записването за придобиване на втора специалност се извършва при записването на студента в първи курс и по изключение – в началото на втори курс с разрешение на ръководителя на катедра „Психология на изкуството, художествено образование и общообразователни дисциплини“ с полагане на приравнителните изпити за първи курс.

2. **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Ако по време на следването студентът се откаже от втората специалност, положените от него изпити не се вписват в дипломата му за висше образование и не се зачитат. Те се зачитат, ако след завършване на образованието си лицето реши да получи учителска правоспособност и да положи оставащите изпити срещу заплащане за неположен в регламентираното време изпит. В този случай се издава Свидетелство за професионална квалификация „Учител по изобразително изкуство от I до XII клас в общообразователните и професионални училища“.

(5) Академичният съвет утвърждава реда за разработване на обсъждането, съгласуването и приемането на учебните планове.

(6) Учебният план за всяка специалност се приема от Академичния съвет по предложение на Факултетния съвет и се утвърждава от ректора.

(7) Промени в утвърдените учебни планове могат да се приемат само от Академичния съвет по предложение на съответния Факултетен съвет. Промените се утвърждават от ректора.

Чл. 38. (изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.) Учебната програма на всяка дисциплина включва нейните цели и задачи, връзките с другите дисциплини, което се отразява в кратка анотация, наименованията на темите, подтемите, необходимото аудиторно време за преподаване,

необходимото извънаудиторно време и самостоятелна работа на студента за усвояване на материала по всяка подтема, названията и вида на упражненията и на практическите занятия с необходимия хорариум и кредити, формите за проверка и контрол на установяването на знанията през семестъра и на заключителната процедура (изпит, текуща оценка, колоквиум), както и информационното, методическото и материално-техническото осигуряване.

(2) Учебните програми се разработват от хабилитираните лица в съответните специалности, приемат се от Факултетния съвет, като се утвърждават от ректора. Ако специфичността на програмата предполага разработването ѝ от нехабилитирано лице, тя се верифицира с подпис от хабилитиран преподавател в съответната специалност.

Чл. 39. Обучението в Националната художествена академия се организира в учебни години, а всяка учебна година се организира в 30 учебни седмици – в 2 (два) семестъра и 2 (две) изпитни сесии.

(2) След всеки семестър за студентите се предвижда ваканция, продължителността на която се определя с учебния план и заповед на ректора.

(3) Семестриалната организация на учебната работа се регламентира със седмично разписание на учебните занятия.

Чл. 40. В Националната художествена академия обучението се извършва по задължителни и по избираеми дисциплини.

(2) Учебната работа се извършва чрез използване на аудиторни и извънаудиторни организационни форми: лекции, упражнения, практики, разработка на курсови задачи и проекти, разработка на дипломна работа за съответните образователно-квалификационни степени, учебно-творческа работа на студентите, консултации, самостоятелна подготовка на студентите.

(3) В зависимост от характера на учебната дисциплина упражненията по нея биват: семинарни, лабораторни, практически и др. Техният вид за всяка дисциплина се определя от учебната програма на дисциплината за всяка специалност.

Чл. 41. В общообразователните и общоакадемичните художествени дисциплини обучението се организира чрез лекционни, семинарни и практически занятия по потоци и групи.

(2) В определен поток се включват студенти от даден курс и специалност или от различни курсове и специалности, които изучават определена дисциплина по една и съща учебна програма. При по-голям брой на студентите, те могат да бъдат организирани в два или повече лекционни потока по дисциплината.

(3) При провеждането на семинарни упражнения студентите се организират в учебни групи.

(4) **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Обучението по дисциплините в специалността се провежда по групи за всяка ОКС. Към групите в ОКС „бакалавър“ се включват студенти от ОКС „магистър“, приети с допълнителни семестри по индивидуална учебна програма. При обучението по теоретичните дисциплини, когато дисциплината предлага специализирана програма, групата се оформя според броя на включените в специализираната програма специалности.

(5) При обучението по специалности групата се оформя от броя на студентите в конкретния курс, в който се изучава дисциплината.

(6) Групите по специализираните художествени дисциплини са с численост до 20 студенти, допускат се отклонения в тази численост до 20% със заповед на ректора. В началото на всяка учебна година Академичният съвет взема конкретни решения за формирането на тези групи по предложение на заместник-ректора по учебните въпроси.

(7) При специалности с по-голям брой студенти може да се провежда успоредно обучение с двама преподаватели по специалност и по други практически специални дисциплини. Катедрата излиза с конкретно решение при всеки подобен случай.

(8) Обучението по чужди езици и по български език за чуждестранни студенти се извършва в групи с численост до 20 студенти, които се оформят чрез начален тест за владене на съответния език за I и II курс.

(9) Обучението в учебната дисциплина „Спорт“ по интереси се извършва в сборни групи по видове спорт в I курс.

(10) Групите по педагогическа практика са с численост до 10 студенти съобразно спецификата на дисциплината.

(11) Броят на студентите в един учебен поток не може да е по-малък от 50 (с изключение за ОКС „магистър“ и във Филиал Бургас).

(12) Практическите, лабораторните и други упражнения и специализираните семинари се провеждат с такъв числен състав, какъвто е численият състав на групата, а на преподавателя се отчита учебно натоварване в съответствие с хорариума по учебния план.

(13) Обемът на учебните групи в Националната художествена академия е резултат от учебните планове и програми на отделните дисциплини, включени в образователния процес. При изготвянето на учебните планове всяка специалност решава конкретно въпроса за съотношението на часовете, предвидени за лекции и упражнения, и съотношението на часовете за работа на студентите с преподавател и за самостоятелна работа.

Чл. 42. Знанията и уменията на студентите, придобити по всяка учебна дисциплина, се проверяват и оценяват чрез изпити, колоквиуми, конферанси, текущи оценки, решаване и защита на курсови задачи, разработване и защита на курсови проекти.

(2) След приключване на определени етапи от обучението (семестър, учебна година) се провеждат конферанси по общоакадемичните художествени и специализиращите художествени дисциплини с цел:

1. Оценка на индивидуалното развитие на студента през съответния учебен период;
2. Установяване на съответствието между заложените в учебната програма методически единици и тяхното реализиране в учебния процес;
3. Анализ на методологичните критерии в различните дисциплини при зачитане на автономните права на всеки преподавател по дадена дисциплина.

(3) Текущата оценка е равностойна на оценката на семестриален изпит.

(4) По учебни дисциплини, по които е предвиден колоквиум, или при учебно-творческите практики могат да се оформят оценки „Зачита се“ или „Не се зачита“. Оценката „Не се зачита“ се третира като слаба изпитна оценка по предмета за семестъра (учебната година).

(5) Курсовата работа (проект) може да бъде по определена учебна дисциплина или да има интердисциплинарен характер. Оценката ѝ е равностойна на изпитна оценка. Курсовата работа (проект) се защитава от студента пред преподавателя – ръководител по специалността, или пред комисия при интердисциплинарен характер на работата (проекта).

(6) Изпитите на студентите се провеждат през сесиите, определени с учебния план.

(7) Всяка учебна година за студента се определят две редовни изпитни сесии и две поправителни сесии – по една след всеки семестър.

Чл. 43. Обучението на студентите в образователно-квалификационната степен „бакалавър“ завършва с държавен изпит или дипломна работа по специалността пред изпитна комисия от хабилитирани преподаватели със статут на държавна комисия. За придобиване на професионална квалификация „Учител“ се полага държавен изпит. В държавната комисия се включват при необходимост и външни за Националната художествена академия лица.

(2) **(приета с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Комисията по ал. 1 се назначава със заповед на ректора.

(3) Ръководителят на дипломния проект е хабилитирано лице.

(4) За защита на дипломна работа или за полагане на държавен изпит се определят една редовна и една поправителна сесия (до 8 месеца след редовната) по заповед на ректора.

(5) Студентският статут приключва със завършването на последния семестър от акредитирания учебен план за съответната образователно-квалификационна степен.

(6) Студент, който не е защитил дипломната си работа по време на редовната изпитна сесия без уважителни причини (заявени чрез молба за отлагане), губи студентския си статут и няма право да ползва материалната база на Националната художествена академия, както и да му се издават каквито и да е документи. В случаите на заплатена такса, определена от Академичния съвет, студентите ползват само материалната база за периода от редовната до поправителната сесия.

(7) **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Защитата на дипломната работа или държавният изпит се провеждат на открито заседание на държавната комисия по ал. 1, а оценките се определят на закрито заседание. Оценките са окончателни и не подлежат на обжалване или преразглеждане. Защитата може да бъде проведена, ако присъстват не по-малко от 2/3 от членовете на държавната комисия.

Чл. 44. Дипломите за завършена първа образователно-квалификационна степен в Националната художествена академия се издават по образец, утвърден от Министерството на образованието и науката.

Чл. 45. За всяка учебна година се разработва календарен график за провеждане на всички форми

на учебния процес. Графикът се утвърждава от ректора.

2. СТРУКТУРА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС В ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННАТА СТЕПЕН „МАГИСТЪР“

Чл. 46. (изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.) В образователно-квалификационната степен „магистър“ се обучават бакалаври с цел придобиване на задълбочена професионална подготовка, съчетана с профилиране в областта на всички специалности в НХА, както и за обучение на магистри след средно образование в специалност „Реставрация“. За придобиването на ОКС „магистър“ могат да кандидатстват:

1. Бакалаври, завършили Националната художествена академия и други висши художествени училища в страната и извън нея;
2. Бакалаври, завършили висши училища от други професионални направления.

(2) (изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.) Приетите студенти, завършили ОКС „бакалавър“ в друго професионално направление, различно от 8.2. Изобразително изкуство, или завършили друго висше училище по същото професионално направление или в друга специалност в НХА, се обучават по преценка на изпитната комисия, предложена от катедрата, по индивидуален план със срок на обучение 2 (два) семестъра (преди да започнат обучение в съответната магистърска програма), утвърден от Факултетния съвет. Всеки допълнителен семестър е пълен и съдържа не по-малко от 30 кредита. За приетите кандидати, завършили друга специалност в НХА, се допуска, след обсъждане от Катедрения съвет, изучаване в рамките на цялата учебна година на до 3 дисциплини, допълващи знанията по специалността, без обучение в допълнителен семестър.

(3) За специалност „Реставрация“ се обучават лица, които отговарят на изискванията на Правилника за прием на студенти в НХА и са приети след успешно издържан кандидатстудентски конкурс по реда на тяхното класиране.

Чл. 47. Обучението се осъществява на базата на утвърдени квалификационни характеристики, учебни планове и програми. Те се разработват от обучаващите катедри и се приемат от Академичния съвет по предложение на Факултетните съвети. Учебните планове се утвърждават от ректора.

(2) Срокът за обучение в образователно-квалификационната степен „магистър“ е от два или три семестъра след придобиване на степен „бакалавър“ (в зависимост от учебните планове), с изключение на специалност „Реставрация“, чийто срок на обучение е 10 семестъра.

Чл. 48. Обучението в образователно-квалификационната степен „магистър“ може да се осъществява, съгласно утвърдените учебни планове и учебни програми, групово с висока степен на индивидуализация.

Чл. 49. Студентите в образователно-квалификационната степен „магистър“ полагат изпити и защитават творчески разработки по съответните дисциплини (или комплексно по група дисциплини) по утвърдените учебни планове.

(2) (приета с решение на ОС от 18.03.2025 г.) Обучението на студентите в образователно-

квалификационната степен „магистър“ завършва с държавен изпит или дипломна работа по магистърската програма пред изпитна комисия в състав не по-малко от трима хабилитирани преподавател от направлението със статут на Държавна комисия. В Държавната комисия се включват при необходимост и външни за Националната художествена академия лица.

(3) (приета с решение на ОС от 18.03.2025 г.) Комисията по ал. 2 се назначава със заповед на ректора.

(4) Обучаваните в образователно-квалификационната степен „магистър“ разработват и защитават дипломна работа съгласно учебния план на съответната специалност.

(5) (изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.) Защитата на дипломната работа или държавният изпит се провеждат на открито заседание на Държавната комисия по ал. 2, а оценките се определят на закрито заседание. Оценките са окончателни и не подлежат на обжалване. Защитата може да бъде проведена, ако присъстват не по-малко от 2/3 от членовете на Държавната комисия.

(6) Успешно завършилите получават диплома за ОКС „магистър“, с която им се присъжда квалификацията „Магистър по изобразително изкуство“. В скоби се изписва специалността и съответната програма, ако специалността предлага повече програми, която студентът завършва. Образецът на дипломата е утвърден от Министерството на образованието.

Чл. 50. (Отменен с решение на ОС от 18.03.2025 г.)

3. СТРУКТУРА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС В ОБРАЗОВАТЕЛНАТА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР“

Чл. 50. Обучението в образователната и научна степен „доктор“ се осъществява по акредитираната научна специалност. Докторантурата има три организационни форми:

а) Редовна докторантура;

б) Задочна докторантура;

в) Докторантура със самостоятелна форма на обучение. Чуждестранни граждани могат да се приемат за самостоятелна форма на подготовка съгласно чл. 32 на настоящия Правилник.

(2) (приета с решение на ОС от 18.03.2025 г.) Чуждестранни граждани могат да се приемат за самостоятелна форма на подготовка съгласно чл. 32 на настоящия Правилник.

(3) Обучението в трите форми се извършва в съответствие с реда и изискванията на Закона за висшето образование, Закона за развитие на академичния състав, Правилника за приложението му, както и Правилника на НХА за приложение на ЗРАС.

(4) Обучението се осъществява по индивидуален план и включва акредитирания учебен план за обучение в ОНС „доктор“ и всички дейности по разработването и защитата на дисертационен труд. Преподаватели на основен трудов договор в НХА, след зачисляването им в докторантура със самостоятелна форма на подготовка, изработват индивидуален план с редуциран брой на изпитите.

(5) (приета с решение на ОС от 18.03.2025 г.) За преподаватели на основен трудов договор в НХА,

след зачисляването им в докторантура със самостоятелна форма на подготовка, се изработва индивидуален план с редуциран брой на изпитите по решение на катедрата.

(6) Редовната докторантура е със срок на подготовка 3 (три) години, а задочната – 4 (четири) години след придобиване на ОКС „магистър“, като на завършилите се присъжда образователната и научна степен „доктор“.

(7) Факултетният съвет утвърждава учебния план на докторанта и избира (определя) научния ръководител, който трябва да бъде хабилитирано лице от академичния състав на НХА.

(8) Допуска се провеждането на докторантура със самостоятелна форма на подготовка от чужденец, който не владее български език, чрез официален превод за негова сметка на всички процедури до защитата на дисертационния труд със срок до 4 години от зачисляването.

4. ДРУГИ ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ И КВАЛИФИКАЦИЯ В НАЦИОНАЛНАТА ХУДОЖЕСТВЕНА АКАДЕМИЯ

Чл. 51. В Националната художествена академия се регламентират следните форми на обучение и квалификация извън образователно-квалификационните степени:

1. Следдипломни квалификационни курсове по определени специалности, регламентирани с отделен правилник

Програмата на всеки един от тях, както и тяхната продължителност и форми на действие се определят с решение на Факултетния съвет по предложение на катедрите.

2. Курсове за кандидат-студенти, любители и професионалисти:

а) общоакадемични квалификационни курсове за кандидат-студенти

б) специализирани квалификационни курсове по специалности

в) консултации по специалните художествени дисциплини към дадена специалност

Учебната им програма и продължителност се регламентират от Академичния съвет.

3. Лятна академия при Националната художествена академия

Статутът ѝ се утвърждава от Академичния съвет и със заповед на ректора.

4. Свободни ателиета и съвременни експериментални форми

Програмата им има интердисциплинарен характер и се приема и утвърждава от Академичния съвет.

(2) Изброените форми на обучение и квалификация, извън основните образователно-квалификационни и образователната и научна степени в Националната художествена академия, функционират на базата на собствена издръжка. Условието на тяхното финансиране се определят от Академичния съвет чрез утвърждаване на Правилник (статут) за дейността на Центъра за учебно-творческа и научно-практическа дейност.

5. ХУДОЖЕСТВЕНОТВОРЧЕСКА И НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ В НАЦИОНАЛНАТА ХУДОЖЕСТВЕНА АКАДЕМИЯ

Чл. 52. Художественотворческата и научноизследователската дейност в НХА обхваща всички форми на развитие и изследване на изобразителното изкуство, дизайна, изкуствознанието и реставрацията, като:

- (1) Преподавателски и студентски изложби;
- (2) Научни изследвания;
- (3) Научни и научно-практически конференции и форуми;
- (4) Летни академии;
- (5) Работни ателиета (workshops) с преподаватели от български и чуждестранни висши училища;
- (6) Издателска дейност, свързана с художественотворческата и научната реализация на академичния състав, и други.

Чл. 53. Художественотворческите и научноизследователските проекти са неделима част от дейността на академичния състав.

- (2) Художественотворческата и научноизследователската дейност се включват и отчитат в атестацията на отделните преподаватели.
- (3) В колективите на художественотворческите и научноизследователските проекти се включват както преподаватели, така и студенти, докторанти и специализанти.
- (4) Художественотворческите и научноизследователските проекти могат да се формират между специалности, катедри и факултети.
- (5) Художественотворческите и научноизследователските проекти могат да се формират съвместно с други висши и средни училища, научни институти и организации както от страната, така и от чужбина.

Чл. 54. Художественотворческата и научноизследователската дейност в НХА се финансира от субсидията за присъщата на НХА дейност по трансфера на бюджета на МОН и допълнителни средства, набрани съгласно ЗВО.

- (2) Изразходването на средствата за присъщата на НХА дейност се определя от Наредбата за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност, в сила от 01.01.2017 г., приета с ПМС №233 от 10.09.2016 г. (ДВ, бр. 73 от 16.09.2016 г.).

Чл. 55. Средствата за финансирането на художественотворческите и научноизследователските проекти се разпределят на конкурсен принцип.

- (2) Конкурсът за финансиране на проектите се обявява публично със заповед на ректора. Обявяването на конкурса, както и организацията, провеждането и отчитането му, се извършва от комисия, назначена от ректора.

(3) Академичният съвет приема и оценява работата на комисията в годишен отчет.

(4) Комисията осигурява пълен достъп на академичния състав до материалите, свързани с дейността ѝ при секретаря на комисията.

Чл. 56. Договорите с ръководителите на проектите, спечелили конкурса, се сключват в 10-дневен срок след решението на комисията.

(2) Проектите могат да бъдат със срок за изпълнение от една до три години, като договорите се сключват за всяка година отделно.

(3) Отчетите по договорите се приемат от комисията по чл. 56, ал. 2. Отчетите се рецензират от хабилитирани лица извън състава на звеното, осъществяващо проекта.

Чл. 57. Резултатите от изпълнението на проектите се оповестяват публично.

Чл. 58. Комисията по чл. 56, ал. 2 има право да преразпределя средства при неизпълнение на ангажиментите по договора от страна на бенефициента.

Чл. 59. Издателската дейност, като част от художественотворческата дейност в НХА, се осъществява съгласно Правилник за издателската дейност в НХА, приет от Академичния съвет и утвърден от ректора.

РАЗДЕЛ V

ФУНКЦИИ И СТРУКТУРА НА СИСТЕМАТА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕ В НАЦИОНАЛНАТА ХУДОЖЕСТВЕНА АКАДЕМИЯ

Чл. 60. Системата за поддържане на качеството е завършена йерархична функционалност от правила, описани в нормативни документи, регламентирани дейности и организационни структури. Тя провежда политиката за постигане на целите по качеството и осигурява планирането, управлението, контрола и оценяването на факторите, от които зависи качеството на обучение.

Чл. 61. Качеството в този контекст се отнася само до обучението и академичния състав, и всички академични обекти и субекти се третират само в този аспект.

Чл. 62. Академичното ръководство на Националната художествена академия има мисия пред обществото, студентите и работодателите за постигането на високо качество на подготовка на студентите, докторантите и специализантите, и поддържането му в постоянно съответствие с:

(1) Динамично променящите се изисквания на световното и националното висше образование по изкуства, художествено творчество и наука;

(2) Търсенията на интелектуалния пазар по предмета на дейност на Академията;

(3) Индивидуалните потребности, способности и интереси на обучаемите.

Чл. 63. Ръководството на Националната художествена академия приема за свое задължение да:

1. Поддържа и непрекъснато да усъвършенства системата за осигуряване и поддържане на качеството на обучение;

2. Осигурява необходимите ресурси за функциониране на системата за осигуряване и поддържане на качеството на обучение;

3. Задължава всички академични и административни звена, академичния състав, студентите и докторантите за създаване на организационни и материални условия и предпоставки за функциониране на системата за поддържане на качеството на обучение;

4. Създава, развива и поддържа академични стандарти, както и да ги обменя с водещите европейски университети и потребителите на кадри на НХА;

5. Регламентира прозрачни и достъпни за всеки критерии, показатели, методи и процедури за оценяване на знанията и уменията на студентите, за постигнатото от преподавателите качество и за приноса на академичните ръководства за качеството на обучение.

Чл. 64. Системата за оценяване и поддържане на качеството на обучение предявява изисквания към учебната документация чрез своите представители в академичните и факултетните органи, утвърждаващи академичните стандарти, учебните планове, програмите и графици за учебния процес. Те се свеждат до:

1. Съгласуване на академичните стандарти и учебните планове с динамично променящите се изисквания на световната практика във висшето образование и националната култура и наука, предизвикателствата на професионалната практика и търсенията на интелектуалния пазар;

2. Изисквания към учебния курс, съответстващи на националните и световните традиции и съвременни практики, отчитащи индивидуалните потребности, способности и интереси на обучаемите;

3. Изисквания за ритмичност на обучението и задълбоченост на усвояването на знанията и уменията през семестъра;

4. Спазването на правила за оценяване на студентите;

5. Разработката, утвърждаването и спазването на правила за държавните изпити/дипломните работи и защиты;

6. Изискванията на Системата за натрупване и трансфер на кредити.

Чл. 65. Основни обекти за оценяване от системата са: образователно-квалификационна степен, специалност, учебна дисциплина, академичен ръководител, преподавател.

Чл. 66. Специфични обекти на оценяване: произтичат от анализа на състоянието и са свързани с констатирани слабости (дисциплината в учебния процес, практическо обучение, обслужване на студентите, дипломиране и др.).

Чл. 67. Основен и определящ фактор за качеството на обучение е поддържането у студентите, преподавателите и академичното ръководство на мотивация за постигане на качество.

Чл. 68. Поддържането на качеството се основава на оценяване чрез методи, използващи обективни данни за постигнатото от преподавателите качество на обучение в условията, създадени от Академията, както и посредством проучване на очакванията на обществото за

качеството на специалистите, завършили специалността в Академията; на изграждане и поддържане на „обратна връзка“ със студентите и своевременна реакция на техните искания.

Чл. 69. Качеството на обучение се постига посредством периодично оценяване на следните обекти: специалност, учебна дисциплина и преподавател. Оценяването се извършва по отношение на качеството на процеса на обучение (самооценка) и резултата от проведеното обучение (външна оценка).

Чл. 70. В оценяването на трите компонента задължително се отчита мнението на студентите по обективен начин, посредством периодично провеждане на анкети.

Чл. 71. Резултатите от оценяването на специалностите, учебните дисциплини и преподавателите подлежат на регулируема публичност.

Чл. 72. Данните по оценяване на качеството се съхраняват в АУИС и в хартиен архив.

Чл. 73. Академичното ръководство веднъж в годината прави оценка на състоянието, адекватността и ефективността на Системата за оценяване и поддържане на качеството на обучение. Определят се промените (ако има нужда от такива), включително и промяна на политиката и целите по качеството.

Чл. 74. Системата за оценяване и поддържане на качеството се състои от три нива:

Ниво 1: Академична комисия по качество на обучението към Академичния съвет, заместник-ректор по учебната дейност и административен екип;

Ниво 2: Факултетна комисия по качество на обучението;

Ниво 3: Катедрен отговорник по качество на обучението.

Чл. 75. Академичната комисия по качество на обучението е специализиран колективен орган на Академичния съвет по въпросите на качеството на обучение. В нея се включват заместник-ректора по учебната дейност, председателите на комисиите към основните академични звена (факултети), началника на Учебно-методичния отдел, представители на Студентския съвет, водещи преподаватели и длъжностни лица.

Чл. 76. Заместник-ректорът, отговарящ за качеството, е хабилитирано лице, което е ръководител на Системата за оценяване и поддържане на качеството и председател на Академичната комисия по качество на обучението.

(2) **(приета с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Отговорностите по ал. 1 могат да бъдат поети и от друг/и хабилитиран/и преподавател/и, от избрания състав за мандата на Академичния съвет.

Чл. 77. Административен екип – изпълнява дейности, свързани с документалното обслужване на Системата за оценяване и поддържане на качеството на обучение, събиране и обработване на данни, отчитащи студентското мнение по отношение на качеството на обучение, въвеждане на данни и изготвяне на справки в АУИС.

Чл. 78. Задълженията, правата и отговорностите на административния екип се записват в съответните длъжностни характеристики.

Чл. 79. Факултетна комисия по качество на обучението е орган на основното академично звено – факултета – и се избира от него. Тя включва заместник-декана, катедрените отговорници по качеството, по един представител на студентите и докторантите. В състава ѝ, по преценка на съвета на основното звено, могат да бъдат включени и други водещи преподаватели. Комисията наблюдава цялостната дейност в основното звено по осигуряване на качеството.

Чл. 80. Председател на Факултетната комисия за оценяване и поддържане на качество на обучението е хабилитирано лице, което се избира от Факултетния съвет и управлява цялостната дейност на Факултетната комисия по качество на обучението. За председател на комисията може да бъде избран заместник-декан, отговарящ за учебната работа, но може да бъде и хабилитирано лице с организационен опит в тази сфера.

Чл. 81. Катедрен отговорник на Системата за оценяване и поддържане на качеството на обучение е хабилитирано лице, което се избира от Катедрения съвет. Катедрен отговорник може да бъде ръководителят на катедрата или член на катедрата.

Чл. 82. Цялостната дейност в Академията по отношение на поддържането и оценяването на качеството на обучение и академичния състав е регламентирана в правилник и допълващи нормативни документи, свързани с него.

Чл. 83. Правилникът се приема и актуализира от Академичния съвет на НХА. Той е най-висшестоящият документ в йерархията на системата. В него са представени въведение, обобщени характеристики на системата, основните и спомагателните процеси за управление на качеството на обучение. В отделните раздели на Правилника се прави позоваване на процедури по управление на качеството, правилници и наредби за дейността на НХА или инструкции към тях, както и към други нормативни документи.

Чл. 84. Академичната комисия по качеството на обучението отговаря за:

1. Проучване на чуждестранния и националния опит в качеството на обучението;
2. Организацията и подготовката на материалите по институционалните и програмните акредитации;
3. Провеждане на вътрешни периодични прегледи на специалностите;
4. Провеждане на вътрешни програмни акредитации на Академията (когато това право им се даде по ЗВО и от НАОА);
5. Организацията на периодични прегледи на академичните учебни дисциплини;
6. Организацията на атестиране на преподавателите;
7. Изработката и перманентната актуализация на академични стандарти.
8. Разработка на процедури и инструментариум за събиране на валидни данни за качеството.
9. Инициира и анализира проучване на мнението на студентите и потребителите, и провеждането на анкети и обработка на резултатите.
10. Предложения до академичните ръководства за насърчаване на преподаватели и студенти и

разпространение на добрия опит в Академията.

11. Регулиране на съответствието между външните (на НАОА, професионалните гилдии) и академичните критерии за качеството на обучението, изготвянето и перманентното актуализиране на нормативната база по качеството на обучението.

12. Разглежда дипломи за признаване на придобито висше образование или периоди на обучение в чуждестранни висши училища, както и признаване на ОНС „доктор“ и научната степен „доктор на науките“, придобити в други висши училища, по присъщото за НХА професионално направление и за нуждите на НХА.

13. Разглежда и предлага за одобрение пред АС учебната документация, предложена от Факултетните съвети;

14. Разглежда и предлага на АС мотивирани предложения от ФС, инициирани от катедрите, за разкриване на нови специалности, бакалавърски и магистърски програми.

Чл. 85. (изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.) Председателят на Академичната комисия по качество на обучението:

1. Планира и организира всички дейности на Академичната комисия и комисиите на основните звена, разпределя задачите и контролира и координира изпълнението им.

2. Има отговорностите и пълномощията да осигури процесите за създаване, внедряване и поддържане на Системата за оценяване и поддържане на качеството на обучение, отговаря пред ректора за ефективното ѝ функциониране, както и за осигуряването на отчетна информация за висшестоящите инстанции.

(3) Председател на комисията може да бъде и друг хабилитиран преподавател, който е член на Академичния съвет.

Чл. 86. Факултетната комисия по качество на обучение отговаря за:

1. Проучване на чуждестранния и националния опит в качеството на обучението, академичните, образователните и професионалните стандарти в сферата на специалностите в основното звено;

2. Разглежда и предлага за одобрение пред ФС учебната документация от катедрите;

3. Подготовка на самооценката по програмните акредитации на специалностите в основното звено;

4. Провеждане на вътрешни периодични прегледи на специалностите, за които отговаря основното звено;

5. (изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.) Организация на периодични прегледи на учебни курсове от дисциплините в специалностите, за които отговаря основното звено, и инициране на прегледи на дисциплини от други звена

6. Организация на оценяването на преподавателите от основното звено и инициране на оценяване на преподаватели в други звена, обучаващи негови студенти и докторанти;

7. Изработка и перманентна актуализация на академични стандарти по специалностите, за които

основното звено отговаря;

8. Организиране и провеждане на периодични срещи на студентите с факултетното ръководство за поставяне на проблеми по качеството;

9. Предложения до академичното ръководство за насърчаване на преподаватели и студенти и разпространение на добрия опит в академията;

10. Организиране на срещи с потребителите на кадри на факултета.

Чл. 87. Председателят на Факултетната комисия по качество на обучението отговаря за:

1. Планиране и организиране всички дейности на комисията;

2. Разпределяне на задачите между членовете на комисията, контрол и координиране изпълнението им;

3. Представянето на комисията пред Факултетния съвет, декана и академичните органи за управление на качеството;

Чл. 88. Катедреният отговорник по качеството отговаря за:

1. Организация на вътрешни периодични прегледи на специалността;

2. Организация на периодични прегледи на учебни дисциплини, за които отговаря катедрата;

3. Организация на оценяването на преподавателите от катедрата;

4. Актуализация на академичните стандарти в частта им, свързана с предмета на дейност на катедрата;

5. Проучване на мнението на студентите и потребителите, участие в провеждане на анкети;

6. Организиране и провеждане на периодични срещи на студентите с ръководството на катедрата за поставяне на проблеми по качеството.

Чл. 89. Инструментариумът на Системата за оценяване и поддържане на качеството на обучение се състои от: критерии за оценяване; показатели и данни за качеството; методи за анализ; вземане на решения и колективни действия за подобрене; правила за поощряване и стимулиране на постигналите високо качество.

Чл. 90. Критериите, показателите за качеството и методиката за оценяване на специалностите, учебните дисциплини, преподавателите и академичните ръководители, са предмет на Правилника на Системата за оценяване и поддържане на качеството на обучение, а начините и процедурите за събиране на данните и тяхното валидиране се разработват от Академичната комисия по качество на обучението и факултетните комисии по качеството на обучението.

Чл. 91. Инструментариумът на Системата за оценяване и поддържане на качеството на обучение се утвърждава и изменя от Академичния съвет на НХА.

РАЗДЕЛ VI

АКАДЕМИЧЕН СЪСТАВ

Чл. 92. В Националната художествена академия преподавателят е главната фигура, която има правата, задълженията и отговорността за осъществяването и развитието на учебната и творческо-изследователската дейност в съответствие с действащите нормативни документи в областта на висшето образование.

(2) **(приета с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Академичният състав на НХА се състои от лицата по чл. 2 от ЗРАСРБ и чл. 48 от ЗВО. Членовете на АС са на основен трудов договор, сключен на основание чл. 67, ал. 1, т. 1 от Кодекса на труда (КТ), а за асистентите – на основание чл. 67, ал. 1, т. 2 от КТ.

(3) **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** След решение на Академичния съвет за отделните специалности хабилитираните лица във факултетите и филиала провеждат не по-малко от 50 на сто от лекционните часове. След решение на съответния Факултетен съвет до 10 на сто от общия хорариум на учебните часове от учебния план при обучението в образователно-квалификационната степен „бакалавър“ и до 20 на сто от общия хорариум на учебните часове от учебния план при обучението в образователно-квалификационната степен „магистър“ могат да бъдат провеждани от изявени специалисти от практиката.

Чл. 93. Длъжностите на научно-преподавателския състав в Националната художествена академия са:

- (1) За хабилитирани преподаватели – доцент и професор;
- (2) За нехабилитирани преподаватели – асистент и главен асистент;
- (3) Длъжностите на нехабилитираните лица, на които се възлага само преподавателска дейност по езиково обучение, спорт и др., са преподавател и старши преподавател.

Чл. 94. Нещатните (хоноруваните) преподаватели извършват учебно-преподавателска дейност.

(2) Поканата към хоноруваните преподаватели се извършва ежегодно на основание решение на Факултетния съвет по предложение на ръководителите на катедрите и при наличие на свободни часове в учебния план.

(3) Право да преподават на хонорар имат лица със завършено висше образование, ОКС „магистър“.

(4) **(приета с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** На основание чл. 52, ал. 1, 2 и 3 от ЗВО с решение на Факултетния съвет могат да се привличат за научно-преподавателска дейност за определен срок гост-преподаватели от страната и чужбина.

Чл. 95. Хабилитираните преподаватели имат следните права и задължения:

1. Отговарят за научното и методическото ниво на обучението, за организацията на самостоятелната работа със студентите, докторантите и специализантите.
2. Разработват учебни програми и преподават учебното съдържание на своята дисциплина свободно и в съответствие с изискванията на учебния план и учебните програми.

3. **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Внасят изменение в учебното съдържание на съответната дисциплина в зависимост от развитието на изкуството, науката и педагогическата практика.
4. Самостоятелно определят методиката на преподаване и организация на учебния процес по дисциплината, която преподават.
5. Изнасят възложените им от катедрата лекции съгласно учебните програми, провеждат упражнения и консултации, ръководят асистентите и докторантите в тяхната преподавателска и научна работа.
6. Ръководят дипломни, бакалавърски и магистърски работи, както и курсови проекти (теми).
7. Провеждат консултации със студентите и подпомагат самостоятелната им работа.
8. Провеждат изпити съгласно утвърдените графици на изпитните сесии, като до края на всяка сесия отчитат резултатите по установения академичен ред – вписване на всяка оценка в изпитните протоколи на АУИС и в Главните книги на Националната художествена академия.
9. Участват в организирането и провеждането на приемните изпити в Националната художествена академия.
10. При необходимост ръководят учебната практика.
11. Участват самостоятелно или в програмни (временни) колективи за художественотворчески и научни изследвания, проектиране и други дейности, и публикуват резултатите от тях.
12. **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Ръководят следдипломната квалификация на специалисти с висше образование.
13. Съставят учебници, учебни помагала и други необходими за учебния процес материали.
14. **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Имат право да бъдат избирани в ръководните органи на Националната художествена академия, освен ако не попадат под ограниченията на разпоредбите от Закона за висшето образование (ЗВО) и КТ.
15. Извършват консултантски и други услуги, свързани с предмета на дейност в Националната художествена академия.
16. Ръководят научни проекти по присъщата на НХА научна и художественотворческа дейност.
17. **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** С решение на Факултетния съвет преподавателите на основен трудов договор имат право на всеки седем години да ползват до една академична година за творческото си развитие. През това време на тях не им се възлага учебна заетост. Във времето за творческо развитие се включват и специализациите извън Националната художествена академия с продължителност повече от три месеца.

Чл. 96. Нехабилитираните преподаватели имат следните права и задължения:

1. Отговарят за организацията на самостоятелната работа на студентите и качеството на подготовката им.

2. Ръководят възложените им от катедрата лекции и упражнения, курсово проектиране и практическо обучение.
3. Изнасят до 30 на сто от лекционните курсове по учебните дисциплини и до 50 на сто от аудиторните практически занятия за всяка специалност.
4. (изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.) Рецензират дипломни магистърски работи по решение на Катедрените съвети, ако имат придобита ОНС „доктор“.
5. (изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.) Изпълняват възложената им работа по следдипломната квалификация на специалисти с висше образование.
6. Провеждат изпити съгласно утвърдените графици на изпитните комисии, като до края на всяка сесия отчитат резултатите по установения академичен ред – вписване на всяка оценка в изпитните протоколи на АУИС и в Главните книги на Националната художествена академия.
7. Участват самостоятелно или в програмни (временни) колективи за художественотворчески и научни изследвания, проектиране и други дейности и публикуват резултатите от тях.
8. Нехабилираните преподаватели асистент и гл. асистент имат право да ползват на всеки седем години до една академична година за творческото си развитие. През това време не им се възлага учебна заетост. Във времето за творческо развитие се включват и специализациите извън Националната художествена академия с продължителност повече от три месеца. Решението се взема от Факултетния съвет.
9. Участват в организирането и провеждането на приемните изпити в Националната художествена академия при необходимост.
10. Ръководят провеждането на учебните практики.

Чл. 97. Преподавателите в Националната художествена академия са длъжни:

- (1) Да провеждат регулярно качествен и съдържателен учебен процес според програмните документи, графичите, академичните стандарти и други нормативи.
- (2) Да съблюдават правилниците на Националната художествена академия.
- (3) Да съблюдават научната и професионална етика, както и академичния Етичен кодекс.
- (4) Да не провеждат политическа или религиозна дейност в Националната художествена академия в смисъла на чл. 22, т. 3 от Закона за висшето образование.
- (5) Преподавателите при сключване на трудов договор подписват декларация за лоялност към институцията НХА.

Чл. 98. Националната художествена академия оценява приноса на преподавателите във всички сфери на тяхната дейност (преподавателска, научнотворческа, научноизследователска, административна и други) и атестира веднъж на пет години хабилитираните преподаватели и веднъж на три години нехабилитираните преподаватели.

Чл. 99. Оценяването и атестацията се извършват по предварително оповестени показатели и критерии, разработени и утвърдени от Академичния съвет, определени в правилник, които

задължително включват:

- (1) Изпълнение на норматива за учебна заетост, приет от Академичния съвет;
- (2) Разработени нови учебни програми, семинарни и/или лабораторни упражнения, учебници и учебно-помощна литература;
- (3) Художественотворческа (научна) продукция и изяви, участие в проекти за научни изследвания и международно научно сътрудничество;
- (4) Ръководство на дипломанти, докторанти и специализанти;
- (5) Контролиране на качеството на преподаваната учебна материя.
- (6) Проучване на студентското мнение.

Чл. 100. (1) Преподавателите се освобождават от длъжност със заповед на ректора:

1. по тяхно искане;
2. при осъждане или лишаване от свобода за извършено умишлено престъпление;
3. когато не може да им се осигури изпълнението на преподавателската дейност и не съществуват възможности за прехвърляне или преквалификация в сродна дисциплина, след решение на съвета на основното звено;
4. при доказано по установения ред плагиатство в творчеството и в научните им трудове;
5. при отнемане на научната степен;
6. при две последователни отрицателни атестации;
7. при извършване на провинения, даващи основания за дисциплинарно уволнение, злоупотреба с доверието и уронване на доброто име на Академията, както и при разпространяване на поверителни за нея сведения;
8. при поставяне под запрещение.

(2) Освобождаването от длъжност по ал. 1, т. 3, 4, 6 и 7 се извършва съгласно Закона за висшето образование и Закона за развитието на академичния състав.

(3) Освободените от длъжност по ал. 1, т. 3 преподаватели получават обезщетение в размер на трудовото си възнаграждение до изтичане на трудовия им договор, но не повече от 12 месеца след освобождаването им.

Чл. 101. За неуредените в тази глава въпроси се прилагат разпоредбите на Кодекса на труда.

Чл. 102. Академичните длъжности в Националната художествена академия се заемат след проведени конкурси по ред, определен от Закона за развитие на академичния състав в Република България, а длъжностите „Преподавател“ и „Старши преподавател“ – след проведен конкурс по регламент, определен от съответната катедра. Длъжността „Асистент“ се заема след гласувано от ФС предложение от съответната катедра.

(2) Преподавателите по чл. 94 от настоящия Правилник се назначават с трудови договори за

неопределено време, с изключение на длъжността „Асистент“. Условието и редът за обявяване на конкурсите се утвърждават от Академичния съвет по предложение на съответните катедри и Факултетния съвет.

Чл. 103. Решенията за обявяване на конкурси за заемане на длъжности по чл. 48 от Закона за висшето образование се вземат от Академичния съвет по предложение на катедрите и съответния Факултетен съвет, с изключение на длъжността „Асистент“, която се гласува от ФС след предложение от съответната катедра.

Чл. 104. За подпомагане на преподавателската дейност и за извършване на творческа и научноизследователска работа в Националната художествена академия се назначават технолози и специалисти.

(2) Условието и редът на подбор и назначаване на тези лица, както и конкретните названия на длъжностите, им се определят в съответствие с Кодекса на труда и длъжностните характеристики.

Чл. 105. (изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.) В Националната художествена академия могат да бъдат привлечени за цикъл от лекции (за научно- преподавателска дейност) и гост-преподаватели с доказан принос и достижения в съответната област, от страната и от чужбина. Привличането им се извършва без конкурс, по покана от Факултетните съвети (по предложение на ФС) и се урежда с договор между гост-преподавателя и Националната художествена академия за срок не повече от една година, който може да бъде подновяван.

(2) **(приета с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Ректорът сключва договора по ал. 1 след решение на Академичния съвет. Договорът се сключва за не повече от една година и може да бъде подновяван при спазване на процедурата за сключване.

Чл. 106. Националната художествена академия подпомага и съдейства за научно-преподавателския обмен между висшите училища у нас и в чужбина.

(2) Научно-преподавателските щатни кадри в Националната художествена академия могат да ползват до три години неплатен отпуск за работа в чуждестранни учебни заведения. В случай че изпълняват международни договорености за професионален и културен обмен на Националната художествена академия, са длъжни да внасят 10% от получаваната годишна заплата в съответната валута, като половината от сумата се предоставя на катедрата, в която работят, за фонд „Развитие“.

(3) **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** НХА полага специални грижи за научно-преподавателските си кадри след пенсионирането им, като им предоставя възможност за ползване на библиотечния фонд, галерията, информационната база и базите за отдих при условията на щатния състав.

РАЗДЕЛ VII

СТУДЕНТИ, ДОКТОРАНТИ И СПЕЦИАЛИЗАНТИ

Чл. 107. За студенти в Националната художествена академия се приемат български и чуждестранни граждани, завършили средно образование, чрез конкурс и по правила, определени от Академичния съвет в съответствие с държавните нормативни документи.

(2) За докторанти се приемат български и чуждестранни граждани съгласно Закона за развитие на академичния състав.

(3) **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Редът и организацията за провеждане на приемни изпити са съобразени с Правилника за прием на студенти в НХА, приеман всяка година от Академичния съвет и утвърден от ректора.

(4) В Националната художествена академия се обучават студенти, докторанти и специализанти.

(5) Студент е този, който се обучава за придобиване на образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“.

(6) Докторант е този, който притежава образователно-квалификационна степен „магистър“ и се подготвя за придобиване на образователна и научна степен „доктор“.

(7) **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Специализант е този, който повишава квалификацията си по специализиран учебен план, без да придобива по-висока образователна степен или нова специалност.

(8) (отменена с решение на ОС от 18.03.2025 г.)

Чл. 108. Статут на студент, докторант или специализант се придобива при записването в НХА и се загубва при отписването.

Чл. 109. (изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.) Видът на приема и обучението на български и чуждестранни студенти и докторанти в Националната художествена академия е за места, финансирани от държавата и за места за обучение срещу заплащане.

Чл. 110. Всички студенти и редовни докторанти имат право:

1. Да ползват всички форми на обучение, предвидени в учебните планове и програми на специалността, в която са приети.
2. Да избират учебните дисциплини от свободноизбираемата подготовка, както и преподавателите при паралелно водени учебни курсове съгласно учебния план и утвърдени от Академичния съвет алтернативни програми.
3. В рамките на обучението по специалността, в която са приети за ОКС „бакалавър“, имат възможност да се обучават по втора специалност „Теория и практика на художественото образование“.
4. Да участват в научноизследователската, творческата и практическата работа, провеждана от специалностите, като им се гарантират авторските, изобретателските и сродните им права.
5. Да се сдружават в общности по учебни, творчески, научни, спортни, социални и други интереси, както и да членуват в международни организации, чиято дейност не противоречи на законите на Република България.
6. Да избират и бъдат избирани в колективните органи на управление на Националната художествена академия.
7. Да ползват за обучението си материалната база на Националната художествена академия

съгласно графика на семестриалното разписание.

8. Да ползват студентски общежития, столове, почивни станции, спортни съоръжения, медицинско обслужване. Студентите и докторантите ползват намаление при пътуване с градския и междуградския транспорт по ред, установен от нормативните документи.

9. **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Да получават държавни стипендии, както и стипендии на други основания от фирми и други организации и заеми за своята издръжка.

10. Да обжалват пред съответните органи на управление на Националната художествена академия решения, отнасящи се до положението им като студенти и докторанти.

11. **(приета с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Да изразяват мнение относно качеството на учебния процес по ред, установен от Академичния съвет.

12. Студенти, докторанти и специализанти, които са пълни сираци, инвалиди, военноинвалиди, диспансеризирани и майки с деца до 6-годишна възраст, имат право на специални облекчения съгласно действащите нормативни документи.

Чл. 111. Интелектуалната собственост върху студентската учебна художествена продукция, създадена в процеса на обучение и създаване на дипломна работа, принадлежи на Националната художествена академия и на студента съгласно Закона за авторското право и сродните му права (чл. 8, ал. 1 и ал. 2).

Чл. 112. Всички студенти и докторанти са длъжни:

1. Да спазват Закона за висшето образование и Правилника за дейността на Националната художествена академия.

2. Да се запишат за учебната година в определения от ректора срок. В противен случай заплащат такса, определена от АС, за пресрочване на срока.

3. Да посещават редовно лекциите, семинарните и практически занятия.

4. Да изпълняват добросъвестно и в определените от учебната програма срокове възложените от преподавателите учебни задачи (постановки, проекти, курсови работи и други задължения), предвидени в учебния план.

5. Да полагат изпитите си в определените срокове и по определения ред. За извънредно полагане на изпит да заплащат такса, определена от АС.

6. Да опазват материално-техническата база на Националната художествена академия.

7. Да съблюдават Правилника за вътрешния ред на Националната художествена академия.

8. Да не провеждат политическа дейност, верска и атеистична пропаганда на територията на Националната художествена академия, несъвместими с Конституцията на Република България.

9. С поведението и действията си да пазят името и престижа на Националната художествена академия.

Чл. 113. Студент може да отсъства от учебни занятия по уважителни причини, но не повече от 1/4

от учебните часове за 1 семестър по дадена дисциплина при условие, че изпълни учебните си задължения чрез самостоятелна подготовка и консултации в срок, определен от преподавателя в рамките на семестриалното разписание.

(2) По-продължително отсъствие, но не повече от 50% от учебното време, се разрешава на тежко или хронично болели студенти, представили своевременно документ от ЛКК. Медицински документи със стара дата повече от 1 месец не се уважават.

(3) По време на следването студентите могат да постъпват в трудово-правни отношения само в извънучебно време. Не се извиняват отсъствията от занятия поради трудова заетост във времето на редовните учебни занятия.

Чл. 114. Режимът на обучение на бременните студентки и докторантки, на студентките и докторантките майки с деца до 6-годишна възраст се избира от тях и може да се проведе по един от следните начини:

1. С облекчен режим за посещение на занятията и индивидуален график за явяване на изпити. По специалните дисциплини облекченият режим се съгласува със съответния преподавател;

2. С по-продължителни отсъствия по всички занятия, но не повече от 50% от учебното време за семестъра.

(2) Ако и двамата родители са студенти до навършването на 6-годишна възраст на детето, облекченият режим на следване по ал. 1, т. 2 може да се ползва по избор от един от тях. За тази цел те следва предварително да съобщят избора си в съответния факултет, в който ще се ползва облекчения режим.

(3) Срокът на обучение на студентките и докторантките майки може да се удължи до 2 (две) години с прекъсване или без прекъсване на обучението за всяко дете, родено до заверката на последния семестър от следването за студентките и до приключването на последната година по индивидуалния учебен план за докторантките.

Чл. 115. (доп. 9.03.2011 г.) Изпитите на студентите за всяка учебна година се полагат в две редовни и две поправителни сесии. Редът на поправителните сесии се определя съгласно графика на действащите учебни планове.

(2) Знанията и уменията на студента се оценяват по шестобалната система от слаб (2.00) до отличен (6.00), през 0.25 (1/4 от единицата).

(3) Студентите се явяват на изпит след задължително заверяване на семестъра по график, утвърден от ректора.

(4) Студент, получил повече от две слаби оценки през зимния или летния семестър, не се допуска до поправителна сесия и повтаря семестъра или учебната година по слаб успех.

(5) Студент, получил слаба оценка на поправителната януарска сесия, не се допуска до записване за Летния семестър, прекъсва обучението си и го презаписва през следващата година.

(6) Условно преминаване в по-горен курс се разрешава еднократно с един неположен изпит на септемврийската поправителна сесия, с изключение на специалните художествени дисциплини и

„Рисуване“, които се изучават и през следващата учебна година. Изпитът трябва да се положи в рамките на следващата януарска поправителна сесия.

(7) Бременните студентки и студентките майки имат право по утвърден от декана график да полагат изпити по отделни дисциплини, за които са изпълнили успешно задълженията си през семестъра. Те могат да се записват в по-горен курс с до два неположени изпита. Тези изпити следва да бъдат положени в течение на следващата учебна година.

(8) (изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.) Катедрите са задължени да осигуряват провеждането на изпити и извън сесиите за следните категории студенти: болни, бременни студентки, студентки майки и студенти, отпътували преди редовната изпитна сесия в чуждестранни висши училища по обменни програми.

Чл. 116. (отменен с решение на ОС от 18.03.2025 г.)

Чл. 116. (приет с решение на ОС от 18.03.2025 г.) Студент от ОКС „бакалавър“ и от I курс на ОКС „магистър“ прекъсва обучението си в Националната художествена академия със заповед на ректора, по предложение на декана, когато:

1. Не се е записал до началото на учебната година.
2. Не е заверил семестър, с изключение на случаите по чл. 115.
3. Не е положил успешно изпити по реда чл. 115, ал. 3, 4, 5.

(2) При повторна незаверка студентът се отстранява от НХА.

(3) Разрешава се прекъсване на обучението за не повече от 2 години при частично продължаване на обучението на студента в чуждестранен университет, като това може да бъде осъществено единствено и само при успешно завършен I курс в НХА.

(4) Разрешава се еднократно прекъсване по болест и по причини, различни от упоменатите в ал. 1, по предложение на декана и със заповед на ректора.

(5) По изключение и по причини, различни от упоменатите в ал. 1 и ал. 2, по предложение на Декана Ректорът може да разреши прекъсване на обучението на студент двукратно за целия период на следване.

(6) След изтичане срока на прекъсването студентите продължават своето обучение в съответствие с действащия в момента на продължаването учебен план.

(7) Студенти се отстраняват:

1. При предоставяне на неверни данни, включително и плагиатство;
2. При влязла в сила осъдителна присъда;
3. По собствено желание;
4. При системно неизпълнение на задълженията;
5. На основание чл. 122, т. 3.

(8) Отстраняването става по предложение на декана със заповед на ректора на НХА.

(9) Студентите, отстранени на основание ал. 7, т. 1, не възстановяват правата си.

(10) Бройката на отстранен студент, приет на място, финансирано от държавата, се заема през следващия семестър от български студент, приет по линията на чл. 21, ал. 2 и 3 от ЗВО (платено обучение), получил най-висок успех през последния семестър. С предимство се ползват студентите от същата специалност.

(11) Студент, който получи слаби оценки по специалността (представена от една или повече специални дисциплини) и по рисуване в I курс на окс „Бакалавър“, се отстранява от Националната художествена академия по предложение на Декана и със заповед на Ректора, като загубва студентския си статут.

(12) Разрешава се по изключение, с решение на катедрата съкращаване срока на обучение в ОКС „магистър“ на студенти, завършили ОКС „бакалавър“ в същата специалност на НХА, само с дипломния семестър. В този случай дипломната работа се изготвя паралелно със занятията през летния семестър. В края на семестъра, ако Катедреният съвет прецени, съгл. чл. 29, ал. 1, т. 4 от настоящия Правилник, че студентът не се е справил с дипломната си работа, той довършва обучението си в редовния трети семестър със заплащане на определената такса.

Чл. 117. При особено важни причини (трайни и тежки заболявания), както и други особени случаи, доказани с документи или нормативни актове, ректорът, по предложение на декана, може да разреши и прекъсване на обучението на студента до три последователни години.

Чл. 118. Преместването от една специалност в друга в Националната художествена академия се разрешава на студент, завършил I или II курс на ОКС „бакалавър“, еднократно и по изключение, само в специалност, в която е положил успешно приемни изпити. При липса на такива изпити полага същите в годината на молбата си за прехвърляне. Необходимо условие за прехвърлянето е да има взаимно съгласие на ръководителите на специалностите и да има 50% покритие на изучаваните дисциплини от специалността, в която иска да се прехвърли. Въпросът за преместването от една специалност в друга в два различни факултета се решава от ректора по предложение на деканите.

(2) Студент, приет в ОКС „магистър“, няма право да сменя специалността си, а само магистърската програма в рамките на една и съща специалност, със съгласието на катедрения съвет преди започването на втория семестър.

(3) Всички промени приключват до началото на учебната година и при условие, че преместените студенти са завършили успешно предходната учебна година.

(4) Не се разрешава преместване преди приключването на I курс от следването и по-късно от завършването на II курс.

(5) След извършване на преместването всички положени изпити от студента се признават от съответния преподавател, ако има съвпадение при изучавания материал не по-малко от 80%.

(6) Приравнителни изпити се полагат за онези дисциплини, които са изучавани в новата

специалност от първата година до момента на преместването или не отговарят на изискването за съвпадение на учебния материал. Разрешеният брой на приравнителните изпити е до 4. Изпити се полагат от студента в едногодишен срок след преместването.

(7) (приета с решение на ОС от 18.03.2025 г.) Преместването на студенти от една и съща специалност във Филиала на НХА в гр. Бургас в НХА в гр. София и обратно не се допуска.

Чл. 119. Разрешава се прехвърляне от друго акредитирано висше училище в Националната художествена академия, при наличие на свободно място в ОКС „бакалавър“ и при следните условия:

1. Преместване на студент от друго висше училище, специалност или форма на обучение се разрешава след полагане на приеман изпит за съответната специалност.
2. Преместване се допуска не по-рано от края на успешно завършената предходна и не по-късно от началото на следващата учебна година, ако студентът е завършил първи или втори курс.
3. При преместване положените изпити се зачитат, ако хорариумът по същата учебна дисциплина е не по-малък от 80 на сто от предвиденото в учебния план и съдържанието ѝ е идентично, или остават в по-долен курс (платена приравнителна година).

(2) Български гражданин, придобил студентски права в чуждестранно висше училище, при завръщане в страната може да продължи образованието си в НХА при условията на чл. 120, ал. 1 и ал. 2.

(3) Кандидатът за преместване подава до ректора следните документи:

1. Молба по образец;
2. **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Академична справка за положени изпити, съответно преведена и легализирана по надлежния ред за преместване от чужбина, както и транскрипт за изучаваните учебни дисциплини;
3. Копие от диплом за средно образование, а за завършилите в чужбина – легализиран от Министерството на образованието и науката превод;
4. Заповед за отписване от съответното ВУ. Заповед не е необходима, ако преместването е от чужбина.

Чл. 120 (изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.) Студенти от II до IV курс в ОКС „бакалавър“, които са отстранени, могат да възстановят студентския си статут чрез конкурс в съответствие с действащите изисквания за приемане на студенти и бал от изпитите не по-нисък от този на последно приетия студент. Студентите от II до IV курс могат да възстановяват студентските си права до три пъти.

(2) Студенти, отстранени от I курс, кандидатстват на общо основание за нов прием в НХА.

(3) **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** На възстановилите статута си студенти се признават положените изпити, ако не са настъпили промени в съдържанието на учебните програми по съответните дисциплини за съответната специалност, в съответния факултет или филиал.

Чл. 121. (приет с решение на ОС от 18.03.2025 г.) Студентите в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ се допускат до дипломна защита след решение на съответната катедра за готовността на кандидата за дипломиране.

(2) Студенти, неявили се на редовната дипломна сесия, получават слаба оценка (2.00) и имат право да се явяват на първата поправителна сесия, но губят студентските си права.

(3) Студентите от IV курс на ОКС „бакалавър“ и от последния курс на ОКС „магистър“, които имат основание да отложат дипломната си защита в определените за това законни срокове (заболяване, майчинство, причини, независещи от тях), депозират молба своевременно, подкрепена със съответния документ. Те имат право да защитят допълнително в рамките на една редовна и една поправителна сесия. Ползват материалната база до първата редовна (за тях) сесия съгласно Правилника за вътрешния ред на Националната художествена академия.

(4) Отлагането на дипломната защита на ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ без уважителни причини на една редовна и една поправителна сесия води до заплащане на такса съгласно решение на Академичния съвет за допускане до втора защита след редовната поправителна сесия, без право да се ползва материалната база на Националната художествена академия.

(5) **(изм. с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** При допълнително заплащане на такса, определена от Академичния съвет, дипломантите ползват само материалната база на НХА с предварително разрешение от съответната катедра.

(6) **(приета с решение на ОС от 18.03.2025 г.)** Студентите в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ могат да се дипломират не по-късно от 5 години след семестриалното им завършване.

Чл. 122. Студент/докторант, който наруши Закона за висшето образование, Правилника на Националната художествена академия, учебната дисциплина, академичната етика и законността на страната, се наказва след изслушване със:

1. забележка;

2. предупреждение за отстраняване от Националната художествена академия;

3. отстраняване за определен срок или окончателно от Националната художествена академия и прекратяване на студентския му статут за същия срок.

(2) Наказанията, предвидени по ал. 1, т. 1 и 2, се налагат от декана със заповед, а по т. 3 – със заповед на ректора по предложение на декана, като се изискват писмени обяснения от студента/докторанта.

(3) Нанесени материални щети на Националната художествена академия от студента и докторанта се заплащат в реални стойности.

С решение на ОС от 18.03.2025 г. се отменя изцяло Раздел VIII.

С решение на ОС от 18.03.2025 г. се приема нов РАЗДЕЛ VIII „ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИ НА НХА“

Глава първа

ИМУЩЕСТВО

Чл. 123. Имуществото на Националната художествена академия се състои от недвижими активи, движими вещи, други вещни и облигационни права, имуществени и неимуществени права върху обекти на интелектуална собственост, колекции в Музейната сбирка.

(2) Имуществото на Националната художествена академия се формира от земи, сгради, движими вещи и други обекти:

1. Предоставени от държавата за ползване;
2. Предоставени от общини за ползване;
3. Придобити със собствени средства;
4. Дарения от физически и юридически лица.

Чл. 124. Имуществото на Националната художествена академия се използва изцяло за нуждите на обучението на студенти и докторанти и за художественотворческата и научната дейности.

(2) Разпределението на ползването на недвижимите имоти на Националната художествена академия между отделните факултети и катедри, става с решение на Академичния съвет или на ректора.

(3) Предоставянето за възмездно ползване на имоти на трети лица, имуществени права върху интелектуална собственост, както и движими вещи, се извършва след решение на Академичния съвет при спазване на всички нормативните изисквания, заложи в действащото законодателство.

(4) Националната художествена академия, представлявана от ректора, има право, спазвайки приетите нормативни документи, упоменати в ПЗР на настоящия Правилник, да предоставя безвъзмездно свое имущество или част от него.

Глава втора

ФИНАНСИ

Чл. 125. Националната художествена академия ежегодно съставя, изпълнява, приключва и отчита общ бюджет, който включва:

1. Бюджет на основните звена;
2. Бюджет на НХА – Филиал Бургас.

(2) Всеки един от бюджетите се съставя съгласно правила за формиране, утвърждаване и отчитане на изпълнението на бюджета.

(3) Всяка година Академичният съвет приема общия бюджет и бюджетите на основните звена и филиала на НХА в рамките на общия.

(4) Приходната и разходната част на бюджета се съставят по класификация на приходите и разходите на държавния бюджет.

(5) Превишаването на приходите над разходите в края на годината преминава като наличност в бюджета за следващата година.

(6) Националната художествена академия публикува утвърдения общ бюджет, както и годишни отчети за изпълнението на приходната и разходната част на бюджета по класификация на приходите и разходите на държавния бюджет.

Чл. 126. В приходната част на бюджета на Националната художествена академия постъпват:

- Субсидии от държавния бюджет;
- Финансова помощ от общини.

3. Собствени приходи:

- 3.1. Такси за кандидатстване и за обучение на студенти, докторанти и специализанти;
- 3.2. Приходи от обучение на студенти и докторанти съгласно чл. 21, ал. 2, 3 и 5 на ЗВО;
- 3.3. Приходи от административни услуги на лица, които не са студенти;
- 3.4. Приходи от дейности, свързани с учебния процес;
- 3.5. Приходи от упражняване право на собственост и отдаване под наем на недвижими имоти;
- 3.6. Спонсорства и дарения от физически и юридически лица, както и завещания и наследства;
- 3.7. Лихви от депозити и влогове по банкови сметки;
- 3.8. Приходи от Центъра по учебно-творческа и практическа дейност
- 3.9. Приходи от други допустими от закона източници.

(2) Финансовите постъпления се извършват по разплащателни сметки на Националната художествена академия в левове и във валута.

Чл. 127. Субсидията от държавния бюджет осигурява средства за:

1. Издръжка на обучението;
2. Художественотворческа и научна дейност;
3. Социално-битови разходи на студенти и докторанти;
4. Капиталови разходи.

(2) Издръжката на обучението се определя въз основа на:

1. Диференциран норматив по професионални направления за един студент, определени от Министерския съвет;
2. Броя на студентите и докторантите;
3. Резултатите от оценката при институционалната акредитация на Академията, програмните

акредитации по професионални направления и по докторантски програми и резултати от ежегодно рейтингово проучване от МОН.

(3) Средствата за научноизследователска дейност на Академията се формират от държавната субсидия и определени от Академичния съвет собствени средства.

(4) Средствата за капиталови разходи се утвърждават от Академичния съвет по предложение на ректора, като не може да са по-малки от утвърдените със Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година.

(5) Средствата за социално-битови дейности се определят със Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година.

Чл. 128. Националната художествена академия ежемесечно съставя отчет за касово изпълнение на бюджета, който изпраща съгласно указанията на Министерството на финансите в Министерството на образованието и науката.

(2) Към края на всяко тримесечие и към края на отчетната година се съставя отчет за касово изпълнение на бюджета, баланс и отчет за приходите и разходите, които се публикуват на сайта на Академията, съгласно действащото законодателство.

Чл. 129. Основното заплащане на щатните преподаватели и служители в Националната художествена академия се извършва съгласно Вътрешни правила за работна заплата.

Чл. 130. Допълнителни средства за подпомагане и развитие на учебния процес и художественотворческата и научната дейност в НХА се набират чрез целево финансиране и извършване на стопанска дейност.

(2) Стопанската дейност се организира и ръководи от главния секретар на НХА въз основа на правила за стопанската дейност, утвърдени от Академичния съвет.

Чл. 131. Националната художествена академия не се облага с корпоративен данък по част втора от Закона за корпоративното подоходно облагане за основната ѝ дейност.

Чл. 132. Студентите, докторантите и специализантите, приети за обучение, финансирано от държавата, заплащат такси за обучението си в НХА, определени от Министерския съвет в годишен размер по предложение на Академичния съвет.

(2) Студентите заплащат таксите в началото на всеки семестър съгласно заповед, издадена от ректора.

(3) Съгласно чл. 21, ал. 2, 3 и 5 от ЗВО в Академията се приемат студенти и докторанти за обучение срещу заплащане. Размерът на таксите за платено обучение се определя от Академичния съвет, спазвайки разпоредбите на ЗВО и капацитетните възможности на всяка катедра.

(4) Размерът на таксите, които заплащат чуждестранните студенти, докторанти и специализанти се определя от Академичния съвет, спазвайки разпоредбите на ЗВО.

(5) От заплащане на такси се освобождават лицата по чл. 95, ал. 7 на ЗВО.

(6) Обучаваните в Академията студенти и докторанти се ползват от предвидените в ЗВО

облекчения за заплащане на такси за обучение.

Чл. 133. Основните звена и филиали в НХА могат да учредяват стипендии и награди за студенти и докторанти.

(2) Стипендии за студенти и докторанти на Академията могат да се учредяват и от юридически и физически лица.

(3) Размерите, условията и редът за получаване на стипендии се определят:

1. За университетските стипендии – със статут, приет от колективен орган на учредителя на стипендията;

2. За стипендии, учредени от юридически и физически лица – от волята на учредителите.

(4) Размерът, условията и редът за получаване на наградата се определят от учредителя на наградата.

Чл. 134. Националната художествена академия може да създава сдружения по реда на ЗЮЛНЦ.

Решението за създаването на сдруженията се взема от Академичния съвет. Устройството, дейността и управлението на сдруженията се определят с техния учредителен акт.

(2) Националната художествена академия може да се присъединява към създадени сдружения с решение на Академичния съвет.

РАЗДЕЛ ІХ

НОРМАТИВИ ЗА АКАДЕМИЧНАТА ЗАЕТОСТ НА ЩАТНИЯ НАУЧНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СЪСТАВ В НАЦИОНАЛНАТА ХУДОЖЕСТВЕНА АКАДЕМИЯ

Чл. 135. С този Правилник се уреждат условията и реда за определяне на щата и натовареността на редовния преподавателски състав в Националната художествена академия. Установяването на единни критерии при определянето на броя и заетостта на преподавателите е съобразено с решение на Академичния съвет при Националната художествена академия.

Чл. 136. (1) Едно щатно място се определя въз основа на норматив за годишната (седмичната) аудиторна и извънаудиторна заетост – броя на часовете, предвидени по дисциплините от учебния план и съгласно решение на Академичния съвет:

1. Аудиторна заетост на:

а) Професор – 300 часа годишна натовареност (10 часа седмично);

б) Доцент – 360 часа годишна натовареност (12 часа седмично);

в) Гл. асистент и ст. преподавател – 420 часа годишна натовареност (14 часа седмично);

г) Асистент и преподавател – 480 часа годишна натовареност (16 часа седмично);

2. Извънаудиторна годишна заетост – 60 часа.

(2) Аудиторната годишна заетост на преподавателите по теоретичните дисциплини, както и тази на

ректора, зам.-ректорите, деканите, зам.-деканите и ръководителите на катедри се намалява съгласно решение на Академичния съвет, както следва:

- Ректор – с 4 часа седмично;
- Заместник-ректор – с 3 часа седмично;
- Декан – с 3 часа седмично;
- Заместник-декан – с 2 часа седмично;
- Ръководител на катедра – с 2 часа седмично;
- Преподавател по теоретични дисциплини – с 2 часа седмично.

Х. ДОПЪЛНИТЕЛНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Неразделна част от Правилника за дейността на Националната художествена академия са:

1. Правилник за приложение на Закона за развитие на академичния състав;
2. Правилник за атестиране на академичния състав;
3. Правилник за системата за поддържане на качеството на обучение;
4. Правилник за дейността на Контролния съвет при НХА;
5. Правилник за вътрешния трудов ред;
6. Етичен кодекс;
7. Правилник за дейността на библиотеката към НХА;
8. Правилник за дейността на музейната сбирка при Националната художествена академия;
9. Правилник за дейността на Центъра за учебно-творческа и практическа дейност;
10. Статут за студентските конкурси и други форми на творческо и материално стимулиране на студентите в Националната художествена академия;
11. Правилник № 1 за условията и реда за ползване и настаняване в студентското общежитие на НХА;
12. Правилник № 2 за вътрешния ред и опазване на собствеността в студентското общежитие – бл. № 28, и околблоковото пространство;
13. Правилник за отдаване на части от имоти на НХА под наем;
14. Правилник на НХА за условията и реда за отпускане на стипендии на студентите, докторантите и специализантите;
15. Правилник на Филиала на НХА в гр. Бургас;
16. Правила за условията и реда за вземане на решения от Академичния съвет чрез явно или тайно гласуване.

§3. Щатните преподаватели и служители в Националната художествена академия нямат право да преподават в други ВУ по учебни програми и лекционните курсове, еднакви на преподаваните от тях в НХА. Те и членовете на техните семейства не могат да създават фирми с дейност сродна или близка на дейността им в Националната художествена академия съгласно Закона за конкуренцията.

§4. (1) Настоящият Правилник влиза в сила от датата на неговото приемане от Общото събрание на Националната художествена академия.

(2) Не се прилагат членове от Правилника, които противоречат на законите и нормативните актове в Република България.

Приет на 18 декември 1996 г. от Общото събрание на Националната художествена академия

Приети изменения и допълнения на 25 октомври 2001 г. от Общото събрание на НХА

Приети изменения и допълнения на 30 юни 2004 г. от Общото събрание на НХА

Приети изменения и допълнения на 28 март 2005 г. от Общото събрание на НХА

Приети изменения и допълнения на 18 март 2009 г. от Общото събрание на НХА

Приети изменения и допълнения на 9 март и 30 ноември 2011 г. от Общото събрание на НХА

Приети изменения и допълнения на 13 март 2013 г. от Общото събрание на НХА

Приети изменения и допълнения на 12 март 2014 г. от Общото събрание на НХА

Приети изменения и допълнения на 25 март 2015 г. от Общото събрание на НХА

Приети изменения и допълнения на 12 април 2018 г. от Общото събрание на НХА

Приети изменения и допълнения на 2 декември 2020 г. от Общото събрание на НХА

Приети изменения и допълнения на 18.03.2025 г. от Общото събрание на НХА